

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De Nuptiis Philologiae et Mercurii - Cod. Aug. perg. 73

Martianus <Capella>

[S.l.], [10. Jh.]

Liber VIII

[urn:nbn:de:bsz:31-11867](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-11867)

termine nonne dicitur
 re tesserac non est mensura neca quidem tessere
 In omnium numero quum mensuram in aliquo numero habet
 surae nomen adquirat quum mensuram facit sunt xiii. hos ternio dicitur
 & est nouenarii numeri tertia pars sint ibi sunt xvi. hos quatermo dicitur
 & est quater eorum quum xvi sunt. iiii. idemq. in ceteris omnibus nu
 meris reperitur. sequitur autem ut si numerum membrum sint in eo nu
 mero mensuram si habeat cui cum eo membro commune nomen sit. ut no
 uenarii numeri membrum intermine est eumq. tres in dicitur.

NOS SATERIT CURS IM NUMEROS MEMORASSE MODOS QUE
 CETERACE CROPTASAE CUM PERHIBERE CATHEDRAS
 SITAMENULLIS INEST NOSTRIS SUPERHALITUS ARIS
 AURITE IN VETEREM CULTUM REPLICANTUR AB OLLAE
 MES PATIUM ADMONUIT IAM CLAUDERE FATIBUS ORSA
 NESUPERUM NOSTRI CAPIANT FASTIDIA COEPTIS
 ET METUS AS TRIGEROPELLIAE NUMERARIO CAELO
 SICAITACRITICENS PROPRIORI ADIUNCTAS ORI EST.
MARTIANI MINNEL FELICIS CAPELLAE
DE ARITHMETICA LIBER VII. EXPLICIT

INCIPIT DE ASTROLOGIA LIBER VIII.

Quaedum geruntur & deorsum sacer senatus numerorum concinen
 tiam repugnanti umq. admiratus an fractus ipsi umq. femina quada
 ue nerabilis excellenae celsitudine reuerendam non cassum
 parentem superum creditum regnosce multatudo & iam quae uissa
 constituta praesertimq. pythagoras cum sectatoribus cunctis platoq.
 time sui caligosa discriminans archaniseum laudibus uenerantur
 nuptiarumq. uirginem saepius conspicuabunda pallas quid super
 dotalis eruditione femine comprobaret exquirat. Ex ipsa nutum
 admirantis ad socians cyllenus autem nullius magis alumnae splen
 dore ad uentia gloriatus huiusse feminae euehit granditate sic
 foebodutulae aliam dotaliu inromittere remorante ne prioris
 profere admiratio laueretur. si grum paululum fuit reuerendumq.
 silentium silenus inere aut euan consecutus pone vi. & usq. ad elimis
 a stabat seu marcore confectus aetatis suae anxia inter doctae uocis mi
 racula intentione comprehensus analis poculis surgens. tunc & iam nupti
 alis gratiae nomine proiectatus in unda assensu in confusione prolu
 erat. iam dudum laxatus in somno forte repente glanda stercenti

Alefantos capim
 Aleos confoshib
 cum effusiq. acu
 atq. inuerecund
 atq. ilaxus aduca
 culum adclanatu
 tu reclanatu su
 Tunc dix sine
 cae perum uid
 circumscit
 lectu que suis
 studium dole
 fractu que pal
 madidat ter g
 tunc motus inc
 baculum apit
 adum mouere
 cupit uocante l
 tandem de cep ta
 superum uidet s
 facellitur de
 silicium qu
 timotat de fru
 tunc motus ne
 magis in uolue
 ces simue for m
 abeunt pedest
 titubans que mo
 heret ad itae c
 tunc uita calmi
 iurgens cadit s
 fit maior imber
 nee sit modum
 donec uolupta
 saturnus adit

...serapula ex sudatione conspectariis circumstant
...moda debatur excussus tunc quoniam credita iocis
...entia non uetare famulacium ueneris uerniculaeque brom
ale tantos circinnos concussis admodum ualeris singulibus adque plures
alios conisos cohibere rixum hoc maxime in petulantis proruptionis som
cum effusiq. cacinnu libentiam prouocant. Deniq. ut semper impatiens
atq. in uerecundis pro ex ac proteruis ad sutabus ad eum alacer cupido
atq. ilarus ad ueritatem atq. ut depare rubellumq. calurium senex ba
culum adclinatus ad flexerat palmae uerba ere per epante ad plo so eoq. soni
tore clamant rixum uelut etiam pmissum pene omnibus suscitauit.

IUNCUIX SENEX RECLUSIS
CREPERUM UIDENS OCELLIS
CIRCUMSPICIT RIDENTES
LECTIQUE SUSCITANTE
STUPIDUM DOLENS THERETUR
FRICTUQUE PALMULARI
MADIDA DE TERGITORA
IUNC MOTUS INCREPANTE
BACULUM RAPIT LYEO
ACDUMMOERE REGRESSUM
CURITAHOCANTE LYDE
TANDEM RECEPITALUCE
SUPERUM UIDET SENATUM
PERCELLITUR REPENTE
SILICERNIUM QUENUTANS
TEMPTAT CLERE CURSUM *celerare*
IUNC MOTIBUS NEGATIS
MAGIS INUOLUTUS AGITAT
CESSIMQUE FORMIDANTES
ABEUNT PEDESTRE MORE
TITUBANS QUEMOLIENSQUE
HERETREDIT RECURRIT
IUNCUITA PALMITANSQUE
IURGENS CADIT SENECTUS
FIT MAIOR IN DERISUS
NECSIT MODUM UOLUPTAS
DONEC UOLUPTAS IUBENTE BACCHO
SATURUS RAPIT IACENTEM

COLLOQUE COMPLICATUM

UTRIBUS DAREM REPORTAT

Haciacularis laetiae alacritate feruente satyra illa quem non
habuit informare sensus nequa felix uel capella uel quisquis quies non
mutus sensus quam nominis specudalis huius incongruis salectione desi
pere uel dementare coepisti. aint tandem non dispensas in ualidacinnos
remouisse concilio. uerendumque esse subdiuum palladiaque censura adsi
mulare quem qua uel cerniculum garrientem ad quod etiam tempore
cupido uel satirus specularis ausus procacitate dissiliunt. nempe cum uirgo
fidere apulchiorque. dotaliu in istam uenerabilem curam ac deorum uen
tura conspectus apagesi. sine posthinc uigales ausus leges in enea & culpa
uel amine lucentis obnutieris. saltim prieneire auscultant nihilum grauat
sententiae & non oca y packa ipont notitiam tristibus asperisq. satire
alioquin lepudule uerberibus demulgatus cum excusamentis admissi
uelut procacis in uolunt tandemque puellarum inromittenda parare
tur in quiroac sic illa non dum stomacho senescente quo in memue hebat exorsa.

ASTRIGERE IAM SEDIS ITER CURSUMQUE COLOREM
ETSACRAMULTI UAGOS QUATOLLUNT SIDERA ELEXUS
DICERE TEMUS AD ESTUIDETSLENDESCERE PULSU
ICTACORUS CEFERISUBIUBITUNC LAQUEARIA CAELI
ILLINC BIS SEPTEN SOLITUS SERUARE TALONES
PASTOR YPERBOREA RESPLENDET LUCE BOOTES
HINC QUAE DEUEXOTELLUS SUBDUCE TUR AXE
IGNOTO CANO POSSESE INFERT FULGIDUS ASTRO
FOEBEOS PARITER CURRUS RAPIDOSQUE MEATUS
ET TOTIES UARIAE FLAMMANTIA CORNUA LUNAE
QUINETIAM MEDIOS QUOS NECTUNCUM LUMINACIRCOS
OBLIQUE FTRUTILIS QUAS ERASIT OBITA SIGNIS
CERNERE IAMUIDEORTU FINGERE LUDICRA PESTAS
UILLIAQUE ASTRILORUM PRAEFERS COMMENTAQUE ILLAE

Talia adhuc canentes satyra uentus ille ac durissime castigatus denuo me
ris in uasite uige inquam satyra me ante potetiam fecit colera coe
pisti ne permosica agurgitasti in fonte si amne fulgoris praeuides
& uultus deorum ubi illum repente discessit quod in risuria semper
lepidaque uersucia inter insana semper deridebas uatum tumortis dica
bulis cauillatibus salemque contenta nec minus poetarum rectorum contummo
inter lymfatica derelucto est quod rapido feruebas cerebrosam motu ac
mesilenis omnium ridentem censorio clangores sup cilio sior in cre

miror in hunc usque gradum. Quod uenit fuerit sicula. In p. se
gauri fride sit. Sopuella r. de his mei. sat. traq. mea
oburgatione rixat. sal. ad. al. u. u. r. g. m. u. m. d. o. l. i. u. s.
morom. n. u. r. u. s. e. g. r. e. d. i. t. u. r. & e. e. g. l. o. b. u. s. q. u. i. d. a. m. l. u. c. i. s. a. e. t. e. r. i. a. e. & c. o. n. c. a. u. a.
p. s. p. i. c. u. i. g. n. i. s. a. d. i. e. s. t. i. o. u. t. a. p. p. a. r. e. b. a. t. i. n. t. r. a. s. e. q. u. a. n. d. a. m. u. i. r. g. i. n. e. m. c. l. a. u. d. e. n. s.
m. i. t. t. u. e. r. g. t. a. n. e. s. e. n. s. i. m. u. o. l. u. t. u. s. i. n. l. a. b. i. t. u. r. q. u. o. c. a. n. d. o. r. e. l. u. m. i. n. i. s. p. r. o. p. i. u. s.
q. u. a. n. t. i. s. p. l. u. r. e. s. i. n. r. a. d. i. a. t. i. r. e. f. u. l. s. e. r. e. d. u. i. f. a. t. a. l. e. s. q. m. a. x. i. m. e. q. u. o. r. u. m. e. i. a. m.
h. a. b. i. t. u. s. m. o. t. u. s. q. & q. u. i. o. q. u. i. d. i. n. h. i. s. i. g. n. o. t. u. m. c. r. e. d. e. b. a. t. u. r. e. m. i. c. u. t. t. u. n. c.
e. x. i. p. s. a. e. x. a. m. i. c. a. e. l. i. c. o. n. t. e. x. t. i. o. e. u. s. d. e. m. l. u. c. i. s. f. u. l. g. o. r. i. b. u. s. r. e. u. b. r. a. u. t.
q. u. o. m. i. r. a. c. u. l. o. s. t. u. p. e. f. a. c. i. a. e. r. t. e. r. r. e. s. f. r. e. s. m. a. g. n. i. q. d. u. i. & s. i. q. u. o. s. c. l. a. u. s. a.
t. e. l. l. u. r. i. s. o. p. e. r. u. n. t. a. s. t. r. e. a. n. t. e. m. i. n. q. u. e. u. r. a. n. i. e. n. c. e. r. t. e. l. y. b. i. s. s. a. m. a. p. a. r. u. s.
s. e. r. a. t. i. l. o. c. u. m. c. o. n. f. e. s. s. i. o. n. i. s. h. o. n. o. r. a. t. i. s. s. i. m. e. p. r. a. e. b. u. e. r. e. & e. c. c. e. s. u. b. t. i. t. a. m. p. r. o.
f. i. l. i. t. q. u. a. e. d. a. m. g. e. m. m. a. t. a. n. e. c. m. i. n. u. s. t. o. t. i. s. a. r. a. b. u. s. d. e. c. e. n. t. e. r. o. c. u. l. e. a. h. u. i. c.
f. i. d. e. r. e. u. s. u. e. r. t. e. x. u. i. b. r. a. n. t. e. x. q. u. e. c. r. i. m. e. s. u. e. r. u. m. a. l. a. e. a. i. m. p. e. n. n. i. s. s. a. l. i. n. i. s.
& u. o. l. t. a. n. d. i. p. m. u. n. d. u. m. r. e. m. i. g. i. a. c. r. e. b. r. i. u. s. a. u. r. a. t. a. c. r. i. s. p. a. n. t. u. r. g. e. s. t. a. b. a. t.
i. n. m. a. n. u. c. u. b. i. t. a. l. e. m. f. u. l. g. e. n. t. e. m. q. m. e. n. s. u. r. a. m. i. n. a. l. i. a. l. i. b. r. u. m. i. n. q. u. o. p. r. a. e.
m. e. t. a. d. u. u. m. i. t. i. n. e. r. a. & c. u. r. s. u. s. r. e. c. u. r. s. u. s. q. f. i. d. e. r. e. i. c. u. m. i. p. s. i. s. p. o. p. u. l. o. r. u. m.
c. a. r. d. i. n. i. b. u. s. p. r. a. e. n. o. t. a. t. i. e. x. m. & a. l. l. i. s. d. i. u. e. r. s. i. s. c. o. l. o. r. i. b. u. s. a. p. p. a. r. e. b. a. n. t. q. u. b. i.
i. n. m. e. d. i. u. m. q. u. a. m. p. l. u. r. i. b. u. s. s. i. b. i. d. u. s. a. d. r. i. d. e. n. t. i. b. u. s. u. e. n. i. t. c. e. t. e. r. i. s. p. u. l. c. h. r. i. t. a. t. i.
d. i. n. e. m. s. p. l. e. n. d. o. r. e. m. q. e. u. i. s. a. d. m. i. r. a. n. t. i. b. u. s. i. t. a. c. o. e. p. i. t. m. u. l. t. a. e. a. d. m. o. d. a. m. r. a.
t. i. o. n. i. s. n. e. c. e. u. s. d. e. m. d. i. s. p. i. c. a. b. i. l. i. s. t. e. m. n. e. n. d. a. e. q. c. o. n. t. a. u. t. u. m. e. s. i. q. u. a. s. u. n. t. i. n.
d. u. s. t. r. a. e. n. t. a. e. o. p. e. r. a. c. o. u. e. n. e. r. a. t. r. e. d. i. c. e. r. e. h. a. e. c. e. n. i. m. u. e. r. e. c. u. n. d. a. e. a. r. b. i.
t. r. o. r. p. r. o. b. a. t. a. s. m. o. t. u. s. c. u. r. s. u. s. q. p. r. o. p. r. i. o. s. i. p. s. i. s. e. d. i. s. s. e. r. e. q. u. i. m. o. u. e. n. t. u. r.
d. o. c. e. r. e. q. d. e. o. s. u. e. l. l. e. q. u. o. d. f. a. c. i. u. n. t. T. u. m. e. i. a. m. q. u. o. d. p. e. r. i. n. m. e. n. s. a. s. p. a. t. i. a.
s. a. e. c. u. l. o. r. u. m. n. e. p. r. o. f. a. n. a. l. o. q. u. a. c. i. t. a. t. e. u. u. l. g. a. r. e. t. a. e. g. i. p. t. i. o. r. u. m. c. l. a. u. s. i.
a. d. i. a. s. o. c. c. o. l. e. b. a. t. q. u. i. p. p. e. p. e. r. q. u. a. d. r. a. g. i. n. t. a. f. e. r. m. e. a. m. o. r. u. m. m. i. l. i. a.
i. l. l. i. c. r. e. u. e. r. e. n. t. i. o. r. f. e. r. u. a. t. i. o. n. e. d. e. l. i. t. u. i. a. t. q. u. i. n. a. m. d. i. l. u. u. i. a. l. i. s. c. o. n. s. t. e. r.
n. a. t. i. o. n. i. s. e. x. c. u. r. s. u. m. a. e. t. e. r. n. a. r. u. m. q. u. r. b. e. m. l. o. n. g. a. i. n. t. e. r. c. a. p. e. d. i. r. e. r. e. s. t. i.
t. u. t. a. m. n. u. l. l. a. e. m. e. i. n. g. r. e. t. a. m. o. t. a. e. r. e. t. r. i. s. i. n. l. e. c. e. b. r. a. e. n. e. c. i. a. c. a. n. t. e. s.
c. r. i. m. i. t. o. r. u. m. s. c. o. p. a. s. p. a. l. l. i. o. l. o. s. n. o. n. t. e. g. e. n. d. a. p. o. t. i. u. s. c. o. g. n. o. s. c. e. n. d. a. m. n. u.
q. u. a. m. p. r. o. f. e. c. t. o. t. e. r. a. s. r. a. t. i. o. n. e. s. r. e. d. i. t. u. s. q. u. r. i. i. n. n. o. t. i. a. m. h. o. m. i. n. u. m.
a. c. m. o. r. t. a. l. i. u. m. c. u. r. a. r. u. m. i. n. l. u. x. u. e. m. p. e. r. u. e. n. i. r. e. n. t. s. e. d. q. u. o. n. i. a. m. u. t. t. u. q.
i. n. g. r. a. t. a. m. n. o. t. i. a. m. e. r. r. a. b. u. n. d. a. p. e. r. u. e. n. i. r. e. o. p. o. r. t. u. t. q. u. i. o. q. u. i. d. a. b. e. r. a. t.
o. s. t. e. n. e. p. t. a. l. o. m. e. o. i. p. p. a. r. t. o. c. e. t. e. r. i. s. q. u. u. l. g. a. t. u. m. n. e. m. e. u. t. r. a. l. o. q. u. e. n. d. i.
n. e. c. e. s. s. i. t. a. s. i. n. g. r. a. u. a. r. e. & t. a. m. e. n. q. u. a. m. e. a. l. u. m. n. a. n. t. i. s. e. r. u. d. i. e. n. t. i. s. q. c. i. l. l. e.
n. i. r. e. t. i. c. e. r. e. n. o. n. p. e. r. m. i. t. t. a. t. o. f. f. i. c. i. o. n. i. r. i. q. s. t. u. d. i. s. e. c. r. e. t. a. d. i. s. c. l. u. d. e. r. e.
s. o. l. l. e. r. c. i. a. q. u. o. q. n. u. b. e. n. t. a. s. i. n. u. r. a. t. a. p. u. d. u. o. s. s. u. p. e. r. i. c. a. e. l. e. s. t. i. s. q. q. u. i. u. r. a.
r. e. c. e. n. s. i. b. u. s. m. e. a. c. u. l. a. n. o. n. a. c. e. b. o. M. u. n. d. u. s. i. g. i. t. u. r. e. x. q. u. a. t. t. u. o. r. e. l. i. m. e. n.
t. i. s. h. i. s. d. e. m. q. u. e. s. t. o. t. i. s. i. n. s. e. r. e. m. o. d. u. m. g. l. o. b. a. t. u. s. t. e. r. r. a. m. i. n. m. e. d. i. o. i. n. o. q.

quamquam auscultar. & sic in ipso
 dedigner. qui subtilium corporum aetheridinem
 ductam in quasdam sectas suas & circuloꝝ inter capadum
 disparari sed suis fluctibus adherentes undiq; secus globoso ambitu orbibus
 diffundi. quarum circamedium quod dixerit centro na. quae primū
 aerisq; sequens tertium ignis cyma commemoravit & tunc quinto quo
 dam corporee substantia temperata aetherios circulum uolare fulgores
 quo loco solis lunae ac siderum signiferiq; orbis se obliquitas circūducta
 quod er do for & cum cyma gymnasia tulerunt cuius naturae tran
 quillitate am illum extimuit & ambitoremq; cursum qui ex eo
 quod nullis sideribus occulatur an rōs phibetur. sicutur susimilis om
 nis circumagentium naturarum ambitus repperitur. nulli possunt aethe
 rium tractum circuli uariare. nos sicutur circulos non ita dicimus ut liquen
 tis naturae discrimina corpulentia fingamus. sed ut ascensus ad decens usq;
 ad nos ferratum demonstremus. neq; enim uel axempolosq; quos sine fe
 raene aquae circote dicitur ad intellegentia conpendia ad finxere mor
 tale sergo robor mundane rationis apponam cum nihil solidius terra sit
 quod eam ualeat sustinere. Deinde cum poli uelut forate exterioris
 faere abernis emineant & iatus quidam cardinisq; fingantur. quod utaq;
 subalibus aetherisq; accedere non potuisse conptum sic ubi sicutur in
 tellegentiae edisser tandiq; proposito uel axem uel polos uel circu
 los phibebo ideali quadam prudentia non diuersitate caeli discreta
 sed spaciōrum rationibus de pensetur. sicq; habeatur cū euexim de uexūq;
 mundum dixerō cum similiscunctis suis parabus sit sublimē & urq; uel
 lateat pro conditione orientis positione q; terrarum. hoc sicutur pro
 montio illud in sinuo quod quidam romanorum non pomnia ignarus
 mei stellas abstando sidera considendo astra ab aethereo dicta fuisse com
 memorat fabulosiq; commentis graecompleuere caelum ei ergo prae
 cepta potius edisseram disciplinae. ac decem diu mundi circulos
 ad se uero quorum alii paralleli quo sequi stantes latinae possumus
 memorare eosdem polos habent quos ipse mundus polo enim sunt quia
 centro circuli linea usq; in circum ferentias ducta medietatis sectae men
 suramae q; ratione discriminant. Verum ex parallelis primus est his
 qui & semp apparetis & contingens finia finctoris. numquam mensus
 adsurgit. qui septentrionalis circulos phibetur. ex eo quod cum ceterisq;
 promerentur & iam geminae sidera septentrionis includit. secundus autē
 ex parallelis maximus solis factus est at quem solis cauius accedens solstitii
 sine repulsus abscedit. tertius aequinoctialis medius maximusq; cunctoꝝ
 p quem sol secundo uel cumina estiuam flagrantiam surgit uel cū in hi

loci cornu
 fidei. xv. x. d. a. p. n.
 t. x. c. v. x. i. d.

quae
 septentrionalis circuli
 sequens reor col
 in in mouer. sicut
 finia. nam alia se
 phibent. exinde
 sublimari aliuet
 libentes eundem
 quiquidem aliu
 mundi ambitum
 torum ueritate
 inter se secundo
 psecantes in card
 ambitum undop
 complexum mund
 faciemus uerum
 discrimibus in ste
 contingens aequin
 aut findit aut finde
 Calceas uero lacte
 uisibilibus ad probat
 notorem antarticae
 aelum quem quide
 runt sup est iam un
 omnibus uariatur
 naq; discriminans
 ambentis in cumbe
 quoniam exposit
 unde primo con c
 redam grandita
 posui circulum p
 feran demonstera
 naq; ab eo addracon
 culum puenire lu
 cum agens circulu
 complexa phaeci
 sicut pro pede eu

... hinc pro ... inquit brumalis inquit ...
... acussphibetur hinc inersu facuix alciore ...
... inuitate or ... antistefixa demingens tantiamenspati quantisepten
... septentrionalis circuli fractione monstratur ei etiam inuenitur obpositus con
sequens reor colurof demonstrare quorum pars desup quaedam alia
inim mouer sicut obcultade quibus nonnestio scriptorum uariare de
finita nam alia septentrionalis cardine inmeridianum duci circulum
phibent Exinde quae sub terras meantem denuo inarticum apicem
sublimari aliuero contra cardine meridia in quo amenta circuli p
hibenteseundem perarticum uerticem unde ortus denuo & uerunt
quiquidem alium ab ortu circulum decusantes in quattuor quadras
mundi ambitum discreuerunt uerum ergo quadiu partus in eus scrip
torum ueritate complexus hos dico asignis zodiaci uenientis & tam
inter se secundo conuinctos quam omnes parallelas angulis aequalis
psecantes in cardines puenire nam unus ab arictes octaua parte natus
ambitum mundo p solorum uertices ad eandem recurrit alius similis
complexum mundum a Leone exortus includit quod planius postmodu
faciemus uerum nunc obliqui sunt edicendi quoru insignis fer duodeci
discriminibus in sterfincus ex parallelis duo stulticialem brumalemq
contingens aequinoctialem medium secat secundo nec ad pares angulos
aut findit aut finditur qui solilunaeq. ter praeb & cu quibus sideribus
Galaxea uero lacteus obliquorum multo maiore ambitu porrectus & ia
uisibilibus ad probatur nam confinio septentrionalis circuli natus in fi
nitore manantiae regionis adclinans pene totum uidetur p meare
caelum quem quidem mihi desipere uidentur qui circulum negaue
runt sup est iam unus circulus quem quidem quolocismomentisq
omnibus uariatur dubito quidappellem hincamen nouissimas sup
naq. discriminans atq. unidiq. insup faciem telluris lineae flexu
ambientis in cumbens horizon uel finitor uel oriens phibetur sed
quoniam expositi circuli breuiter claruerunt nunc eorum spatia
unde primo conciperem phibens ac prius ad septentrionalis circuli
redeam granditatem in quomore geometrico duo primo signa con
posui circulum pducendum idest unum quodcentronaliud quod
ferian demonstrare & itaq. in ipsomundi cardine posui clarus sidus
atq. ab eo addraconis caput quod iam nota ueram usq. ad finitaris cir
culum puenire lineam Doxi qua postea manante centro mente cir
cumagens circulum designauit atq. ab omni parte spatium aequale
complexa phaec sidera p feria circum ducta puenit capite draconis
& de tro pede eius qui appellatur engonasis ad medium ce ferpetus

... quae eadem ...
 ... partem ductam quos sol decesserat sol
 eundem circulum ambitu portioni p haec tamen signa curbare incipit
 ab octava parte cancri cuius omne corpus in longitudinem secta ad leonis
 petrus a cunctis inde ad adofu ueneros deinde caput ex cruce
 inde ad ungulas aequia c protinus ad dextram andromedae manum
 Deinde ad sinistram per se iterum eiusdemq. sinistram munerum inde
 ad utraq. emocigenia & proxime ad geminorum capita a quib. rursus
 ad octavam cancri ipsius partem aequinoctialis demum circulus bis
 ad mensuram a politermino circuli factam in arietem amquam in libram
 linea p meam per haec signa circulum cludit ab octava parte arietis
 per totum corpus eiusdem arietem ductum tauri pedem inde ad mediam
 orionis album Deinde per dicitur curuationes sydi crateraq. & coruum
 ad octavam librae partem inter duas lacidas signi illius stellae inde ad
 utraq. ofricigenia a cunctis aliquam ad pegasicapud aquorum sus ad octava
 arietis parte brumalem uero circulum simul aet signo in octava capri
 corni parte defixo p haec meare conperimus ab octava parte capri corni
 per totum corpus eius ad pedes squari inde ad caecum ultimam caudam ad
 hinc ad porem priorisq. caniculae pedes inde per gorgonemq. centauri
 ad scorpionis aculeum Deinde p sigittam ultimam partem ad octava
 capri corni partem circulus reuocatur ultimus ex parallelis qui uocatur
 antarcticus tantumdem spatii quantum septentrionalis includitur quae quide
 meantem quibus sideribus circuli sunt ego poteram memorare neq. enim
 mihi ulla caelestis globi portio habetur incognita sed qm p ignotam supe
 rioris partes uisibus hominumq. distenditur dicere praetermitto
 ne in concepto falsitatem admissi uideatur ad ser domelius colur us demon
 stramus licet ipsi quoq. aliquid curuationes ab dentes non se totos uisibus
 re praesentent tamen quia coniectura non errat poterat demonstrari
 atq. ita eorum primus qui ab aequinoctiali parte sumus auspiciu ab
 octava arietis parte contingens ultimum de toto angulo aemore sumu
 contingens p se caput detrumq. ei brachium proxime manu secans
 p septentrionalem circulum ad cardinem p uenit mundia quo p cauda
 draconis ad sinistram arto frilacos proximeq. ab otiis stellam ductus
 dextrum uirginis pedem signisq. contingit In quo octava pars librae est
 unde ad dextram manum centauri qua p uenit arietem & diuisus aut pro
 cul labeo loco quos sinistram centauri ungulam tetigit in regionem in
 conspicue nobis partem abruetur unde emer sus in fracolum p corpus
 eius a uersiq. ceruicem ad caput atq. inde ad octavam partem arietis redit
 Alter aut collurus qui & iam tropicos dicitur ab octava parte cancri

descendit inde aut procalmer ses in regionem inconspicua infra argo
 consurgit cuius seiguberculum & rectam puppin secans ad octauam cancri
 partem redit. Duosiam supesse circulos dubium non habetur quos quidem
 obliquos dici superius memorauit quorum unus signifer non ut ceteri quos
 linealiter feci sed latissimus omnium conprobatur quaecum XII spatia
 discernere singulis xxx partes nonne stur rationis ac scripsi uerū eius
 latitudinem circuli tenendi induodeci portiones ut ad tandem spatii habet
 longitudo quantum longitudine XII partes adtribuunt quod cur factū sit
 facile est loco eo quod de sole loqui coepero demonstare quip mediam
 circuli eiusdem lineam solus feratur cuius circuli ambitum per XII signa
 admodum clara circū agidubium non habetur. Nam gō laxias non magis
 ratione quam oculis ad probatur cuius ultra regulam & plerumq. defi
 ciens latitudo a casse pie astro in scorpionis aculeum latitudinem con
 pensum sup est circulus solis finitur qui ex eo quod semp surgentis de
 meātiq. mundi diuersitatibus uarietur certum astrorum ordine po
 terit reueneri. Iam nunc inter circulos uniuersos quid intersit uel
 spatii inter capedo naturalis in miserit aequum explicare. Nam inter
 septentrionalem circulum quem inter spatia octores fecauit & inter
 solstialem inter patet tantundem quantum inter est inter VIII & sex.
 Nam idem inter iectū spatii similibus continetur in quo sit ut circulus
 maior sit ab eodem inter iectū par spatii & eiusdem tertia portione alia
 inter capedo inter solstialem aequinoctialemq. circulos minore sita
 superiore inter iectū quantum quattuor numeria sex abaequinoctiali
 ad brumalon similis abrumalia aut ad austerinum talis qualis illa quae
 inter septentrionalem solstialemq. circulos inter iecta cir
 culusq. ipse austerinus tantum habet ad cardinem suum quantum septen
 trionalis ostendit. Per acta iam spatiorum circula inq. breuiter ratione
 ceteraq. appellatur inerrantia percurramus dubio enim non est xxxv
 signis omne splendescere caelum nisi forte uelit quisq. eorum gesta
 minasociare licet animalium uocalis censeantur ut capra q. enoco sup
 posita aut eos qui eius humeris sustinentur uel serpentem quem officii
 uicustene aut panteram quem centauros gestat quae sidera uel partes
 habendae sunt potiorū. haec igitur quinq. & triginta signa circuli inter
 uentis ambitus discernuntur. Na alia sunt ad aquilonia alia austerina regio
 ne quippe totiaci quae septentriones uersus depicta sunt aquilonia phiben
 tur. Inter uis aut numerantur austerina ab aquilonis signatur habentem

Draconis qui in meridiano est. Et
 alant corona ariadnes nixosq. q.
 pheus cassopia p seus de loton emocus sanctorum
 aquila sagitta. auferina aut haec sunt ydri ueritate totius p
 orion canicula lepus eridanus qui ab orionis pede deflucit. coetus
 centaurus nauis argo piscis austrinus caelulum aranam & aqua quae ex ca
 tere aqua fluit. Melius parte signi credimus & stellam qua quida canon
 quidam ptolomeon appellant. quae superioribus in conspicua in confinio
 alexandriae incipit apparere ut parte meridare fluminis aestimabo.
 haec discernit zodiacus qui quidem aequalis xii signorum integrat portiones
 sed xi. haec habet signa scorpionis enim tam suum spatium corpore quam
 caelis occupat librae cuius superiorem parte pedes uirginis occupant.
 Maior uero scorpui deniq. helas qua libra quida dixerit grauior uero ergo
 signorum xii nomina quod uulgo nota sunt praetermitto intelligo ordi
 nis hoc fuisse ut quo circulo spatium eq. signa sunt demonstrarem. sed &
 magnam parte astruacionis exquirat contra propositum breuitatis &
 quod mediatenus tertiaeue parte quaedam signa de fixis circulis diuersis
 suam membram discerpant. hanc obscuram caligine derelinquo quippe ut
 cetera transeamus manus interior arturi in septentrionalem circulum
 ponitur reliquq. corpus partialiter deputatur cesei corpus mediatenus
 tota carpitatio diuersis circulis adtributo. nixus uero sinistro pede septen
 trionalis draconis uerticem calcans capitem solsticiali circulum ascendit
 unum brachium librae alteru dens coronae & alia huiusmodi non minus
 in sua uigilantia illud potius attendendam quibus surgentib; signisq.
 ortum faciant occidantq. Nam oriente cancro occidunt corona ariad
 nes cetera austrini piscis pars dimidia of uicus apodibusq. uerof serpensq.
 que deinet. praeter fauces caputq. totum bootis & iam medietas oriuntur
 uero orion totus eridanusq. principio & in lingua caniculae lucida stella.
 Cu aut leo oritur coronae reliquiae conteguntur austrinusq. piscis
 & of uici serpentis bootisq. partes nemq. aquila nixiq. pars dextra.
 Oriuntur uero ydri caput lepus & propinquum caniculae quae pars
 prima orientem aut uirgine accidunt libra de finis & sagitta cycniq.
 pars potior eridaniq. pars subtima & caput ceruixq. pegasi oriuntur aut
 ydri pars prior usq. ad crateram caniculaq. tota & nauis argo uis puppis
 libra surgente occidunt pegasi & cycni reliq. portiones andromaeq. caput
 ceseiq. uericoelus & flexus fluminis eridani oriuntur coronae medietas
 nixi dexter pes & bootis cetera ydri reliquu praeter ultima caudamentumq.
 parsq. in equi speciem figuratur. Scorpione aut inascente occidunt andro
 mae pars reliqua item cesei quae extra septentrionale circulum posita
 & cassopia & orionis pars eodem tempore oriuntur ariadnes coronata

ius omne praeter sinistra
praeter priores pedes. Sagitt
acula & eniopedes oriuntur uero pedes totu
unus manus & lra & cetera caput umeriq. & centauri priores pedes
noriente occidunt. In iocustotus & eius capraedi q. p. sei pars sinistra & d
& puppis & procyon in uicem oriuntur cyrenus & aquila & sagitta & altaria
aquario oriente occidunt centauri pars sequina in caput ortus & equus
pegasus pisces ortus occidunt ydrus totus & centauri pars reliqua & crater
praeter ea oriuntur andromedae pars dextra & pisces austerinus arietis
signo surgente occidunt pedes centauri & ad altarium oriuntur uero an
dromedae sinistra pars & p. sei caput usq. album & delton signotauri ori
ente occidunt bootis pedes osiucus a pedibus ad genua usq. oriuntur aut
coeta pars reliqua & sinister orionis pes temporum quoq. ipso riu quibus
oriuntur aut occidunt ab enda distantia est. nam transuersa oriuntur
& recta occidunt celere solitus habeant. quam occasus contra aut q.
recto oriuntur & transuersa conduntur tardus oriuntur. nam cancri
signum recte oriuntur inclinatumq. meris aur lic & hoc in capricornu
parua inflexione curuatur ortur ¹⁰⁰decima parte orae & hora occidit
ac deinceps minima in isto distantia leo aut ortur duabus oris & tertia parte
horae accipit uero hora semis & sexta parte ^{hora} uirgo ortur horis duabus
& dimidia & sexta parte ore similiter quae libra occiduntq. hora & tertia
parte ad scarpus diminuetur ortum & augeat occasum ortum enim horis
duabus & tertia parte occidit hora semis ex sexta parte horae ad sagittarius
ortu horis duabus & duodecim parte horae occidit hora & deinceps horae
ad inuicemq. transuersa oriuntur & recta occidunt breuiore sortus
occupant quam occasus. Deniq. ex his est signum capricorni quod ortu
hora & deinceps quatuor proximum signum ortur hora & dimidia
& sexta parte horae occidit oris duabus & tertia parte horae sed quae so
piscum ^{signu} ortur hora tertia parte horae occidit duabus oris & dimidia
& sexta parte horae. Eandem mensuram aries usq. temporis seruat
at gemini oriuntur hora & deinceps occidunt duabus horis & duodecim
a parte haec est inaequalitas dierum spatia noctuumq. discriminat. nam
cum solis lumineorum signorum principium quae tardius oriuntur
ingreditur dum sequentia signa nascuntur diei prolixitas procuratur
ubi uel haec intraret quid dicitur ortu tardius de mensuratur diebus exiguis
noctes efficit gradiores. deniq. haec ratio & illi respondet quibus mirum
efficiunt quaestione talia p. potentes. si spatia aequalibus signa omnia p
ferentur ac necesse est diebus noctibusq. cunctis sena signa sup. terrae esse
omnes dies noctesq. pares esse debuerunt. sena aut signa sup. stare n. dubiue
totidemq. de laescere dies quoq. noctesq. uariarum diuersitatibus spatioru.

I uirgo ortu hora & dimidia & sexta parte horae occidit duabus horis & tertia parte horae.

qui occidit
& duob. horis

occidit duob. horis
& tertia parte horae

uolunt

equinoctialis mensurae horum
 uia acteriam portionem uicissim
 poribus porriguntur cuius lucis temporibus
 diueritateq. temporum. Illud pfecto colligitur signae qua
 non habenda cui conclusioni & reru ueritas & in regula refragatur. multi
 plicieni de pisis drarū ad positione monstrati omnia signa paria spatia con
 tinere. cū nihil diuersimortu habeant atq. occasu tamen si omnium ortus
 occasusq. conpense uidebit ad plenū conlatamensuris aequalibus respondere
 uerū. hac quaestione sum mota alia subtilior de spatii in paribus obiectatur.
 Dicunt nihil si spatia signorū aequalia sint aut soltardiore cursu quaedam
 signa transcurrit. aut indierū ratio diuersitate mentatur. sed constat solē
 geminorū signorū xxx. & duobus diebus excurrere. sagittaria aut xxviii.
 ceterisq. signis aut adici aut detrahi aliquas portiones quod pfecto n̄ fieri
 si aut soquali cursu ferretur aut signa spatia paribus tenderentur. sola aut
 eadem aq. p̄cua celeritate festinat relinquatur ut signis spatiorū aequa
 litas denegetur. sed hanc nemo opinio uetera conposuit quā om̄s acenus
 credere quē admodum ipse mundus ferretq. posteremae centro est terra
 ita & solaris circuli eandem centro esse quod omnino falsum ēe non du
 bium est. nam ut diuersa spatia sed caelestis ambitus circuliq. medialis ita
 & diuersis centrorū signis punctisq. torquentur. quo fit ut terra solaris
 circuli centro non sit. sed haec centros habeatur p̄ uices enim propinqui
 tates descensosq. in a terra solaris orbita cursuq. submittat. itemq. p
 signorum conditionibus sublimitatur. & c^{um} medietatem linearē in lati
 tudine 10 uacis sol libratu excurrat orbem tamen solis obliquitas in eatus
 aut in primitate extollit. qui si nihil dubit & cancrum geminos q̄ v̄ v̄. In
 mundi ardua sublimari rursusq. sagittariū & capricornium p̄ ratiss de
 flexibus infirmari quod quot cū ipse 10 diacis signaq. caelo coherencia
 tantūdem a terris undiq. secus interstitiū detineant solaris tamen cir
 culus qui subter meata ut uehitur aut descendit hinc uenit ut a sole signa
 transcurri diuersitate uideantur. transcurra ratio est signorū cae
 lestiū atq. & iam circulo rū. nunc planetarū arbes de sseram quos quidem
 non aberroribus suis. nam idem solis rationibus comientes nihil licere
 patiuntur. patiuntur erroribus sed quia diuersa uarietas mortalibus
 caligines intentiones offundit n̄ plana etae sed planon tas ferat or. Asserit
 memorabo. licet eos proprius nominibus insignantes & diuinalis nominib.
 appellarent. nā saturnum pleno. nā dicunt iouem quae phae contampiro
 in marē uenerem phosphoron mercurium stilbonta nominarunt.
 sol uero lunaeq. diuersitas gentium in munera uocabula sociarunt. Horū
 igitur septem illae om̄s maxime cū fixis sideribus habenda distantia quod
 illi caelestis tantūmodo cursibus commouentur propria statione ornata

uerū si aut
 aut breuitate
 uerū sum mundū
 ex contrario p̄
 iphath & corū
 sed celeritate m
 uerū si aut
 cū mundo coner
 dat. Intra ratiō
 nte ratiō bus deo
 scaturus p̄ p̄ l
 si quidem sui m̄
 uerū si aut
 om̄s diuersitatū
 stationis ratiō
 p̄ haeclumina
 tratiōe h̄is cū so
 non ambunt terr
 eae ratiōe tellur
 n̄ dubium & illud q
 tū s̄dem ducit fra
 quā diuersitate fa
 p̄ ratiōe ortū est tele
 solē p̄ quos aut ab
 subleuatur. p̄ eas
 numerum habeat
 ratiōe ortū est tele
 cū currens qui
 occasibusq. circū
 ratiōe ortū est tele
 solē p̄ quos aut ab
 constituant. tatiō
 ratiōe ortū est tele
 ratiōe ortū est tele
 uerū si aut
 quorū ratiōe est
 orbem aluero

si apibus inferuntur quae p[er]
 die noctisq[ue] r[ati]o tantum nituntur
 est autem mens aut luna aut anno ut sol au-
 tumus autem temporibus ad tribus pro spatio r[ati]oq[ue] circueunt
 aut breuitateq[ue] cuncta sidera licet in ortu peregre uideantur non tamen
 uer sum mundu rigidomoti sed obliquo p[er] zodiaci defixa moluntur alioq[ue]
 ex contrario partium suar[um] motum mundus stare non possit. Deniq[ue] etiam p[er]
 iphath[em] & coru digna contendit na duer sum mundu haec sidera p[ro]mouer
 sed celeritate mundi qua sequi non potuerunt p[re]teriri quod quide[m] etiam
 ut uer[um] sit me[is] non poterit rationibus obuiare. Si enim saturnus nimia
 cum mundo concertans uix exiguis curribus superatura clina quod tardus sine
 dat. Intra tres simudiem amundipatre eade[m] p[re]teritur siue contra mundu
 nentibus deo celeor[um] qui breuiore ambitu orbe circuit luna tardiusq[ue]
 saturnus p[ro]p[ter] latitudinem orbis effusi utru[um] uel sineis regulis nobis sitit.
 Siquidem sui motus istor[um] rationibus de pensatur quibus tamen septe siderib[us]
 unus est communis motus quod om[ne] sortum p[er]dunt alius quod temporu
 om[ne] diuersitatibus atq[ue] accedentibus uariantur. Na ex his quinq[ue] sidera
 stationis recursusq[ue] patiuntur. sol uero lunaq[ue] cursu continuo rapiuntur.
 Item haec lumina uicibus obscurantur quiq[ue] uero sidera nesciunt obumbrari
 tria tamen ex his cu[m] sole lunaq[ue] orbem terrae circueunt. Venus uero ac mercurius
 non ambiunt terra licet generaliter sciendu[m] cunctis orbibus plene taru
 ecce tronice tellurem hoc est nomen e[st] mediu[m] circulo[rum] que[m] e[st] e[st] e[st] e[st]
 n[on] dubium & illud generale septe omnibus aduertendu[m] quod cum mundus
 eiusdem ductu s[er]uatiore unimodator queatur planece cotidie tam loca
 qua diuersitatis arripant circulo[rum] nam ex his nullus sidus ex eo loco unde
 pridie ortu[m] est eleuatur quod si est dubiu[m] non est clxxx & iiii circulos habere
 solem p[er] quos aut ab solsticio in brumam redit aut ab eadem in solstiale linea
 subleuatur. p[er] eas quip[er] mutationes comeat circulo[rum] sed cu[m] sol p[er] dictu
 numerum habeat maris duplos circulos facit iouis stella duodecies sexces
 cere octies uices cum ulatus saturnus eos circulos qui parallel[is] & iadica sup[er]
 curu[m] currens qui motus omniu[m] cum mundo proueniunt & terra sortibus
 occasibusq[ue] circueunt. na uenus mercuriusq[ue] licet ortus occasusq[ue] cotidi
 anos ostendant tamen eor[um] circuli terra somnino n[on] ambiunt. sed circa
 sole laxiore ambitu circulantur. Deniq[ue] circulo[rum] suoru[m] centron in sole
 constituunt. ita ut supra ipsum aliquando intra pler[um]q[ue] propinquiores
 terris ferantur a quo quidem uno signo & parte dimidia mercurius dispe
 ratur. sed cu[m] supra solem sunt propinquiores terris mercurius cu[m] in sole
 uenus ut p[er] teq[ue] orbe castiore diffusioreq[ue] curus & ur. na luna quae propin
 quior terris est p[er] quos feratur am fractus inter uis memorabo post cuius
 orbem alium mercurium ueneru[m]q[ue] aliup[er] sius circulu[m] solisee concertant.

firmi quosom fuit in amplitudine
 quere ab uno geom & tria concessio adfer
 in p̄senta & abertato tene archimede q̄ p̄ sua
 te cccc vi milia stadia & x stadia ita ut ab hoc ergo in de bita ratio
 us ad probatur lunae circulum centies esse maiorem. qui quidem circulus
 Aluna sexcenties potior inuenitur. quae duo & defectibus solis assiduis
 quantum umbrae luna subiecta reddiderit & ipsius umbrae conlatione cum ipso
 lunae corpore uera dimensione monstrantur. quae enim morosis sunt quae admodum
 dimensam demonstrabo crebro inclinmate dum eros proueniens solis
 defectus eius de ex omni parte totum obumbrat orbem. sed propinquo dim
 max. id est diaro du portio obscuracionis apparuit. inclinmate uero diaro si
 tenuis nulla obsistente parte sol totus eluxit. Unde qm̄ dimna diaro du quod
 stadia contineat manifestum est repperiri duodeuicesimam partem terrae ombra
 quae luna fecerat continere. sed qm̄ maius corpus est quod umbram taliter
 iacitur quae ipsa umbra ex dimmantibus quibus pro parte sol obscurabatur
 dextrale uaq̄. conptum triploma maiorem esse ipsam lunam umbram sua. ergo
 collectum est lunam sexies minorem orbem terrae p̄dica rationibus inueniri.
 luna autem minor est orbem suo sexcenties quod clepsidris fusilem ponas atq̄. ea
 emersa omnis subtrahas. primū & aliud duas apponas donec nocte alia renascat
 adiecto ad circuli spatia & quod excurrit paribus & ipso. tū lunae corpore
 qm̄ de circulo hoc quoq̄. esse non dubium est. inuenies sexcenties saquam ex
 crescere. unde colligas circulum eius totum esse maiorem. Si ergo ipsa luna maior
 sexies terra sexcenties circulo seu uides lunam circulum centies maiorem esse
 tellure quomonstrato alio circulo seu uides simus. sed quis dubitat solare
 circulum duodecies quae lunae est esse maiorem. cum quod illa esse ille xii. curat
 mara si uero circulus si ues quater potius inuenitur. Iouis centies & quadrages
 saturni. ccc xxx & sexies. unde si numeris intentionibus supputetur & quod
 stadia saturni circulus habet & quod a eius portio omni terra sit inuenitur.
 Na sicenties luna circulo si maior est terra. lunae autem circulo. ccc xxx sexies.
 maior saturni. maior est igitur saturni circulus omni terra xxxiii milies
 & sexcenties. nuncia lunae metum quae terrae propinquore est. uideamus
 quae quidem mensis truum habere lumen phisicorum uas seratione p̄ sua fuit.
 cum quod sit semp̄ plenus orbis esse non dubium est. nam si ab illo parte quae
 subicit soli omni hemisplero conlustratur & iam cum nobis tricesima nullum
 lumen ostendit. sup̄ ne quae solem spectat plenus lumine relucescit. Deniq̄
 cum discedens a sole latere eum coeperit intueri pro parte & iam inferius
 lumen adquirat donec e regione posita ab hac parte quae nobis est uisibilis
 conlustratur. circute enim eius globum mundi q̄. secus solis in tor & ei parti quae
 tota tunc aspicit lumen indulget cuius luminis radu in terras quoq̄. luqu
 brandiore p̄ueniunt. ut si quis speculolumine repulso effigiem lucis

& studio & p̄senti xiiii xxii studio d. lvi.

Luna cuo in orientis partibus
 uerit lucefcit cuius primiluminis
 uulata menoides dicitur. cu uero xc. partibus a se
 eius mediatenus idem radius luminare dicitur o m o s p h i b e t u r . i e t p
 partibus cu alias xlv. adiecerit amphicitos p h i b e t u r . i d e s t m a i o r d i m i
 mina plena cu uero clxxx. partibus a sole discesserit contrario posita totam
 parte quaterris opponit inluminat n a n t e a e n o c . p h i b e t u r . a c d e h i n c
 deficiens seruat t u p d i c a s p a r t i b u s n o m i n a m e m o r a t a q . q u i d e m x v i . o r b i s
 sui partes die nocte q . transcurrit cu prolattudine circulo r u quosobeant
 eode intersticio r a s d i m i d i a m u i p p t e r . d u o d e c i m a m u n i u s p a r t i s s a t u r n u s
 xx octaua unius portio n i s e x c u r r a t . U e r u l u n a c i r c u i t t o t u m s i g n i f e r u m
 diebus xviii . & z . s e d s o l e m x x v i i i . d i e b u s & m e d i a d i e i n o c t a s q . p a r t e c o n s e q u i t .
 quodideo tardius prouenit quia cu suum pegerit circulu ex quo ipse sol
 ab eodem loco quo eilumendederat excucurrit & i n s i g n o p r o x i m o a u t d i u
 altero repperitur . n a s u n l i b r a e a u t s c o r p u a u t s a g i t t a r u u l t i m a p a r t e
 lumen acceperit . n o n e u i n s e q u e n t e s i g n o s e d i n a l t e r o c o n s e q u e t u r . h a e c
 enim tra signa aliquando transcurrit que admodu his contraria pleruq . bis
 inuenit . n a q m i b i s o l x x x . d i e b u s & i n g e m i n u s x x x i i . m o r a t u r l u n a q u a e
 x c n o n a & d i m i d i a p a r t e e u c o n s e q u i t u r i b i u t a q . p o t e r i t i n u e n i r e u e r u e a d e
 luna aliquando xiiii . diebus aliquando xv . pleruq . sed eam plenum p ficit
 lumen . t a t a m e n u t i n e o d e d e p o n e n d o c o n p e n s e t . n a s i x i i i . d i e l u m e n i n
 pleuerit & xv . diebus amittit ut d i e r u r a t i o i n t e g r a c o n d u d i t u r . u e r u e a d e
 impl & annu suu . c c c l i i i . d i e b u s . n a x i i . e i u s c o r t u s h o c n u m e r o p a g u n t u r
 sicq . sic ut annu solaris diebus xi . maior habeatur quod inter calationu
 diuersitatibus conpensantur . d e l a t t u d i n i s p a r t i b u s p q u a s l u n a c o m e t
 t e d i c a m u s . n a i n z o d i a c o x i i . e e l a t t u d i n i s p a r t e s s u p e r i u s i n t i m a u i .
 p q u a s d i u e r s i m o d i s s i d e r a s p a t i a n t u r . n a a l i a p t e s p a r t e s a l i a p q u a t
 tuor . a l i a p o c t o q u a e d a p o m s x i i . d i f f e r u n t u r . s o l e m i n i n u l l a m e x c e
 dens partem medio libramento fertur . absq . ipso librae confinio . n a u b i
 se in austru aquilonem q . defleat . addimidium fere momentum .
 luna aut p o m s d u o d e c i m c u r r e n s . n u n c i n a q u i l o n e p r o u e h i t u r . n u n c
 in austrum deueniens i n s i m a t u r u t r i m q . o m e n t a s e x c u r r e n s s i c u t i p
 parus quoq . consentat . D e n i q . o b l i t a t i e i u s u o c a b u l u c o n s t i t u t u u t f e r r e
 helicoides dicitur . t a t a m e n u t d i s c e n d e n s a s c e n d e n s q . i p s a m s o l a r e l i n e a
 qua mediam inter senas utriusq . litteris partes ee monstrauit . aut acutus
 aut spatiosus angulis sec & . n e c p o s s i t a m e n a d i d e m h o c e s t i t a u t e s t p o s i t a
 eodem mense eadem parte sic ad sole reuerit eade laticudinis portione
 nisi mense . c c x x v . h o c e s t a n n o x v i i i . n a u t s u b e a d e m d i e q . h i s d e m p r o
 pinquitatibus sideru inerrantiu ad idem redeant faciunt anni . l v .
 ut uerum & i n p l a n e t a r u m h i s d e m r a d i a t i o n i b u s s u b e a d e m s p e c i e

R

aliqui

in prolixitate spectanda ueritas
 alonem scandit uocatur y y o o t a n i n o m e n h e n
 linea reddit dicitur y y o o t a n i n o m e n h e n
 ascendit TAPINOMATAPNOIMENH. cū deinde exinde rediens
 solem resurgit. TAPINOMAY YOY MENH. sed idem ascendens descendensq.
 faciunt utriusq. luminis obscuracione. nā cum luna ascendens descendens in
 solarem lineā incidere. si tricesima est hoc est omnino corpore subiecta soli
 obscuracione solis terris facta. suo enim corpore subter se posita obscurat
 alius partibus terrae sole quam non obigitur relucente. quā obscuracione idem
 non cunctis mensibus facta quā non semper tricesima in eadem solari lineā
 repperitur. sed aut sursum aut deorsum posita obscurare posse transmittit.
 item lunae defectus fit cū in contrariolunae posita hoc est xv. in dem lineā
 solis umbraterraem & aliter infusatur. nā sol umbra terrae in sua lineā
 quā si lunae corpus intraret qm uideret lumen solis terra obstante non
 poterit luminis solis adentione feruescit alia scū in superiore aut in
 feriore latitudinis loco fuerit pleniluminis effigere lucescit. Deniq.
 ideo in tricesimo mensis defectus non potuerunt iterari quia aut xv. aut pri
 ma in eodem solis lineā cū p xv. parū latitudinē patitur. deinde non po
 terit inueniri. unde si ab aequilone rediens ad solē in latere pro xv. posita
 non obsistit. ΠΑΡΑΜΑΖΙΝΕΝ CΥΝΟΑΩ. facere phibetur quae si latere
 septentrionis transcurrere scit nec obsistit. ΠΑΡΑΑΑΖΙΝΕΝ ΒΟΠΙΩ CΥ
 ΝΟΑΩ. memoratur si ab austro ueniens nec obsistens lumen accepit
 ΠΑΡΑΑΑΖΙΝΕΝ CΥΝΟΑΟΝΟΤΙΩ. fecisse dicitur. Si aut ad solarem cir
 culū ueniens ab austro obstiterit. solianabibazon. cynaecion. fecisse
 dicitur. haec species diuersitatisq. lunae sui martalitate suari & late confun
 dit. nā sol quē gemino diximus in eare motu quippe abortu aut cum
 mundo corripitur. aut ipse suū circulū contramundum p obliqua
 distendit. uerū ex ea parte quacū mundā uoluitur cotidie ortus sui
 lineā mutat & qm omnis ductus p quo suoluitur circulos appellamus scōm.
 eosdem ēē dubium non habetur. nā siue cancro descendat p eosdem usq.
 ad brumalem circulū currit. siue ad brumale circulū currit. siue ad bru
 ma in solstitiū ueniat. p ipsos denuo reuoluetur. qui quidem secantes
 secundā zodia cū contrariis signis p p & uo lineantur. nā primus aries
 circulus primus est librae item secundae a tricesimus. item tauri prior
 scorpionis est primus sicigitur ccclxvi. parabus fiunt cxliii. circuli quos
 omnes parallelas appellamus. & ex contrario ut dixi signa idem parabus se
 canter goho circulos annuos ccclxv. diebus & xxx diei pagit siue ad sol
 stitiale circulū tendat siue exinde reuertatur. illud & iam nota cendū
 qd cum duos sint hemisphaeria unum aequinoctiali circuli in septentrione
 aliud in austrū ab eodem aequinoctiali tamen sol diuersa utrumq.

cum ut dixi paria sint signa pa
 nisurgit. clxxxv diebus pagitur que
 non solis circulo dicitur tellurem & in superior
 ab aufcolli in inferiore ad terrae & confinia propinquare dubium
 non est citius transcurrere breuiorem sinu tardiusq. diffusum uera
 solcū ad cancrū abaequinocctialiparte conscendit aestatem praestathomi
 nibus quo sintersolstitialem septentrionaleq. uiuere dubium non ha
 beatur cū ab eodem cancro inaequinocctialem libram descendit & autūnū
 facit cū uero ad brumate lineā recedit hiemis habetur propterea
 quod calore dimotote poru inuadit rursum cū capricorna hiemalim
 aequinocctialem arietem surgit. uernū tēpus adridē & ex hinc de nouo
 in cancro aestate corruda renouatur. sed e contrario pferre omnia non
 dubitatur an apodas quorū aestate capricornus facit hiemem. cancer
 soltenensaequinocctiautriq. partitē periem. iam illud sup fluū puto
 noctū accessus defectusq. memorare cōmpares. pro rota sint aestiuis
 diebus hiemis noctes & hiemalibus diebus noctis aestiuae unaq. aequi
 nocctialis nox quae bis anno contingit par sit diei suo. nā cū abaequinocctio
 uerno in cancrū solinea om̄s dies maiores sunt noctibus suis. item ab au
 tumnali aequinocctio usq. ad brumā minores dies noctibus latētas mi
 nimus aut̄ anni dies brumalis est qui habet horas ^{viii}. maximus solsti
 tialis habet horas ^{xiiii}. licet hoc proclimatum rationibus uarietur. nā
 climata vii. sunt. sed proximum solstitiali diametres. deinde alterū
 diasrenes tertium dioalexandrias quod dicitur p cirenas in africam
 carthagini ab austro adiacente quartū & medium ex omnibus diarodu
 quod p mediam pelo pōnēssim siciliāq. ductum ad hostium bēatis
 puenit quintum est diaromes p macedoniam & alterā partē p galles
 & iustaniam ad tagindens. Deinde vi. per elles pontum cū q. &
 confinem germaniae galliam septimum. diabori stenū ponticum
 mare & ab altera parte germaniam brittaniamq. praecidens utimūe
 ultrama & paludes & infraripheos montes. Ergo secundū climata dies
 dicantur. diameres maximus dies habet aequinocctiales horas xiii. mini
 mus dies xi. diasrenis maximus dies horas habet ^{xiiii}. minimus xi. diaale
 xandrias maximus horarū ^{xiiii}. minimus ^x. diarodum maximus horas ^{xiiii}. mi
 nimus viii. diaroma maximus xv. minimus viii. dia elis ponti. maximus
 horas xv. minimus viii. diabori stenū maximus horas xvi. minimus viii.
 diaripheon maximus xvi. minimus vii. deinde tū prope cardine accesseris
 longior dies semp breuior noxq. fiat. Deniq. colligitur sub ipsouere
 cardine semp diem eē intereabis climatibus quibus crescunt decres
 cuntq. luces. sciendūq. brumam ita dies ad crescere ut primomense
 duodecima eiusdem temporis quod additur aestate ad crescat secundo

& quarto mense alia quarta quae
 manifestum quod zodiacus circa cancri
 in octalem penae directū secat accensus de sole
 conuenit in ueruenim quae praecipuae quae circa sole pagratione
 mundana uoluntur. Nam stilbon poene anno circulū ducens p̄ in latitudi
 nes parte saltem nā inctus diuersitate discurret huius uenerisq; circulo sepi
 p̄ circulo eē superius memorauit: id est non in tra ambitū propriū rotunditate
 telluris includere sed delatere quodammodo circū duci quū toriri subinde
 occidereq; uideantur mundanū motu s̄ aptibus in uoluntur sed id est stilbon
 licet & sol ex diuersis circulis continētur ab eo tamen in nū quā ultra xxii partes
 poterit aberrare nec duobus signis absistere nunc praeteriens nunc consis
 tens aut certe regrediens qui quidem diuersis schematibus uariatur. nā licet
 exiguis paruiq; temporis faciat tamen & ortū faciat & occasum quippe
 ubi radus solaribus conditione partū liberatus ante emergentes splendore
 uibari sui brabundus apparē & ultra terrarū orizontem subleuatus nam
 acronico ortu hic nūquā poterit eleuari quippe in indiam & rosolis
 positus potest euenire sideribus diametrum in signo septimo prohibetur ita fit
 ut iste qui ultra signū & alterā exiguā portionem sequentis abesse non
 poterit non illi contingat ortu acronico subleuari. Deniq; nec contrarium
 eidem nouit occasum sed ortū sumit idem uesp̄tinū facit cū post occasum
 solis lumine sui libertate clarescit. Item occasus duos habet unū cū ante solem
 parere solitus claritate radu supuenientis occultatur aliū cum idem retro
 gradatione sui uicināe solis ad motus idem partitur in occasu ab eo quippe
 solis lumine intra xx momenta ab eē n̄ poterit licet & maioribus partibus
 aberrare qui ultra secundū signū non poterit inueniri & haec tamen obsca
 ratione ortusq; p̄ spicuas. Quarto quoq; mense nec id tamen semp̄ offen
 dit atuentisq; ab alius phosphoros nominatur a p̄ thagoras amio cum suis
 ostensat terris rationibus p̄ uestigata & ipsi circa annu confini obire circulū
 propriū p̄ docetur nā diebus tricenis & aliquod latine suero partibus xii
 lunae similibus p̄ uagatur quinquaginta momenta s̄ solis orbe discedens
 licet & plus xlvi partibus aberrare n̄ ualeat & in suo positā circulū uaria diuer
 sitate circūdat quia xlii quando eū transcurrit aliquando subsequitur
 nec conprehendit aliquando sup̄ fertur non nūquā subiacet quippe quae
 non annis omnibus reuocet cursū tunc & iam retro graditur ultra anni cir
 culū tardior conlustrator orbem cū aut directo cursū m̄ ext & iam undecimo
 mense circulū cōplēt nunc faciens ortū ut in luciferū nunc post occasum
 solis effulgens uesp̄ uel uesp̄ uignominatur solade quinq; sideribus umbra
 reddit ut luna sola q; fulgoris emergentis diu conspecta n̄ cedit quae quidem
 in ortu matutino plerūq; quattuor mensibus inmoratur. In uesp̄tinū uero
 nūquā plus xx diebus ueruntamuis uesp̄ uis quam occultationes decem

... restauratur nam p̄troissuemar
 ... ipse circūtellurī centerōm exatānis p̄
 ... quinq; p̄tes excurrit cuius cū duobus suppositis ortis
 nesq; a creditu suideantur esse communes tamen & altitudinem prop
 & statione primam & absidem suā exceptam ceteris nouit nā eius altitudo
 id est ubi se eius circulus a terra altius tollit sub signū leonis regione consurgit
 statio uero specie seius prima nā ut p̄te soli coniunctus de proximo & iam
 in quadratura eius positus radios sentit quippe in nonagesima parte ex utroq;
 eius latere remoratur absidem & iam habet recensumq; sublimem in capri
 cornū confinio hoc est sub eius xxviii partes stellauero in iouis salutaris ad
 omnia aut tuas super d̄ rector xii annis longitudine propriae circū actio
 nis excurrit per latitudine uero quinq; partium spatium altitudo eius
 circuli in uirgine reperitur absidē uero in cancri quinta decima portione
 qua scensus discensusq; centerō esse terra ipsum quoq; circū contestan
 tur faenonū aut hoc est saturni praelatiū somnibus fidus modi cōmunis
 annis xxx circulum suū p̄ longitudine circū currit in longitudine uero
 tribus tantū aut & iam duabus partibus p̄uagatur altitudo quidem quīs
 circuli in scorpione signam grandescit uerū absidē suā in librae xx por
 tione ortus tamen quā duabus inferioribus sunt similes cum latitudine si partes xii
 eos matutini radios praeserit solis tunc quippe matutini ortū facere phi
 bentur Occasuum aut cum sole dimerso remotae partibus poterunt ap
 parere est & alius qui a k p o n y k o y c phibetur cū sole in trā riontem
 demergente de orientis facie clarū planetae nascentis fidus emergit Oc
 cultationes uero eorū sunt cum radio consequentes pro pro luminis
 uibratur amittunt Deniq; a partibus cxx stationes matutinas efficiunt
 moxq; in contrario in cxx partibus ex ortus faciunt matutinos iteq; ^{uesperinos}
 in aliolatore in cxx uicinantes stationes faciunt uesperinas quas & iam
 secundas dicunt qui superiores primas eē dixerunt consecutus aut ra
 dius in xii traxii partes eas opprimit & occultat sed cursus diuersitatem
 altitudinisq; causā consistendi retro gradiendiq; atq; incendiendi omnib;
 supradictis in portat radiū solis ad fulgens que aspiciens aut in sublimē iollet

I AM FACIBUS LASSO SPECTANS MARCENTIBUS IGNES
 INSTAURARE IUBET TUNCHYEMENAE UENUS
 QUIS MODUS INQUIT ERIT QUONIAM SOLLERTIA FINE
 IN PEDIENTHALAMOS LUDERE GYMNASIA
 DERIQUIT COMIS BLANDIS QUASSUETAUOLUPTAS
 ET NOSTER CALLENS CONTRAITORAPUER
 IPSAM ETIAM FULCHRIS REDIMICULANECTERESUETA
 FLORADECEDENSTRINAANXIA CUMCARITEEST
 NECMELICUMRECINENS MODULATUR TIBIACARMEN

PSALLE REMELPOMINE
 REMORIS FERUES CERELUDO
 LUMDOCTAE HO BISHONORE TACENT
 GADAINLECEBRIS SPONSALIAPECTORAMULCET
 NECSTIMULAINCENSO ALLICITACULEO
 QUINETIAMINTERULOS GAUDENS DISSOLUERERE NEXUS
 BLANDIFICIAQ; LIBENS STRINGERE RECORDAFACE
 NICTANTES OCULOS REPRIMIT STUPEFACTA VAPORE
 NECPERFERREVALET GORGONOS ORATRUCIS
 SIERUDITAPLACENT CERTES PONSALIA DIUI
 SALTEMDOCTA FERAT CARMINACALLE OPE
 NAMSIMULO BLECTANS HO CIS MODULAMINEMENTES
 TAE DULCIS ONIS AU FERET ILLATONIS
 QUIPPES CRUPOSIS FATEOR LASSATA PUELLIS
 INSUETIS LAE DORMAESTIFICATA MORIS
 PRONUBASICHO LUPPEEST HAEC PERIACARPERE IUNO
 NECCURAASTRI FERATAESTIMULATHALAMI
 ASTEGOSUBCUBILLEPIDISQ; ADSUETACHOREIS
 NONVALEOTRISTES CERNERE CAECROPIDAS

Et cum dictores supina paululum reclinisq; pone consistens sese promisit am-
 plexibus uoluptatis cuius uerbis assertioniq; turiculae om̄scunctiq;
 fluctigenae quāplures & iam a feriluciadsensere diu praesertimq; lenius
 mulciber fabrilū tantū operū soller smartius promptiore adtestatione
 conlaudat tunc deniq; quod decenter innixa atq; ipsa relabente lassitudo
 decuerat marseminus conspicatus tenere cū admirationis obtutu langu-
 diore fractior uoce laudauit profundaq; uisusest traxisse suspiria nec
 bromius in faoris gratiā dispar fuit. quin & iam ipsum atlantiademiptam
 flāmate cupiditatis cura concussit ut omittere uellet quae circa sponsalem
 centū ornatio radisposuit tantiquippe uisum nū quā ueneri displicere
 uerū superū pater licet in sinuatione germanae ut proparet & admonitus
 tamen ne quid nuptialibus derogare & ornatibus aut tantae eruditionis
 examen deluciosa festinatione conuelleret qui probandarum numerus sup-
 esset & nihil afferens festinationis exquirat cui delius medicina suggerit
 arōtecto mīca quae in praeparatis adsistere. sed qm̄ his mortalium rerum
 curatē norūq; sollertia est. nec cū aethere quid quā habent superisq;
 confine non incongrue si fastidio respiciuntur in senatu caeli ceterū cibū
 ab ipsa deinceps uirgine explorandae discussius. una uero quae potissima
 caelisiderūq; dilectio est examinis huius tam fauore quā uoluptate disqui-
 ritur. cuiusq; spectaculus n̄ poterit sine scelere uiduari. sed illū p̄cunctis
 intinatu uelut quod dōtis offerendae cumulandaeq; reciproco alias

pater puella quos opulenti conlocat
 instituit Haec igitur non dispares nume
 rutionis & uindignitate paucis adstantium conferent
 bllibus quoque uirginis secretis sanctioribus alumnate quatenus hodie
 delicis ac propusenerui mollitudine sideralis scuria & transeuntur iouatis
 uigoris maiestate pence hic tritonida atquinatur gines quas fronesis
 educavit superum incessabiliter pectorum arcana tenuerunt nec futurum
 quisquam quinon illis uoluntatis abdita interpretamenta comisserit Demque
 ex his quam plures ante testam professse diuum ac nupillas ne fac interris scis
 librare numinibus certe litare pentus abnegatum uerum transacte uirgines
 seroditionis casae praestiter miracula haec familiaritatis surae praeserunt
 documenta nam inter diuinam humanaque discidia sole semper inter iunxere
 conloquia has igitur ingressas agnosceat probatisque diuinae dā delius
 pallas quae edisserent earum disquisita uocabulata tunc phoebus genē triace
 prior iniquitas abicit rationis saccheriae constantia pensalace sis adoptae
 atque instantium saeculorum generanda denuntiat Deinde symbolicae quae
 uarietibus somnatis uentura componens auspiciorum prouentus pensat
 uiribus futurorum oeonistice tertia est per quam tripusilla uenturi denuntia
 atque omnis emittit nra cor tana demque in argumentum praescientiae mihi
 coruus adludat ciconus & a sociatur ut diem noctisq. prouentus nos uibus praes
 sentare concolor teporū plumate fecerit ipsa quoque tripus trinitur suspsagia
 pollicetur hoc est exstantis instantis & rapa demum trigariū supplicantis semper
 germanitatis aduenit quod uera uulgo suffragia pollicendo incertis mor
 talium sensus primum in spem opis superae proritaunt praesiduique indigna
 incultū fecit procedere natione hanc igitur siue trigemina femina siue
 tres in unius nominis uocabulum conspirantes qui singelū uementes in exami
 nata ad temptat explodere cupere at interras noscerat sit demerare post
 has uero ad stabit decens illa sidereis fulgoransque luminibus quae epistularis
 tua & dicta ē & probata huic semper pater tuas ad series credidisse manubias
 acris sulcaelucis commisisse fulgore quae uas ueftigia ad inuentū exitusque
 ignuagae denuntiationis adignoscit huic igitur faemine conloquiū de ne
 gamus per quae edictorum tuorum admonitus mortalibus innocescunt quur
 igitur pater optime remoraris & inromittere casalacer & probare post
 quae haec clauis dixit uippter armoni uenire quae suggestum est mer
 curialiū sola super eē praecipit tuncque alias in ordine continari hieluna iam
 gemina emense diei portione comonita ingressuramox inquit feminam
 possum explorare uobiscū ceterū propinquante confiniq. nocte consequentib.
 tepora inptinere nō possum quippe laustrum mihi tauriq. amundana discurs
 sionis sit inter subeundū nec ceterarū me auscultare comentis stellae geni
 raptus me tap mittit & feteor uellem si quae examinationem uirginum

ipsa quoque tam praecleara seruditionis
 pendinatio rationabiliter expectatur. ne in
 uione fastidia omne doctae intimationis excursim graui
 onis excludant & illa expectendae cognitionis ad probanda eq. subtilitas
 modū noscendorū obtusa multiplici prolixitate uertatur aequius igitur duco
 ampliandā discussionē tantū ardente sitimariū uiuidarū. quae cū luna
 differere & om̄ scertatim ad sensere diuide hincq. utrū re pensatryx dato diesq.
 conferendae dotis prorogari iure publico possē & inquiratur quod ducto
 archanus ille prisci iuris adseritur magnae potū obsecratione consultatur
 responditq. regulariter & iam matrimonio copulato dotem dicere femina
 uiro nulli legibus prohiberi. ac tunc iuppiter periti patris seruditione com
 monitus habeo inquit me apignera gratulandū quod fas adseritur quicquid
 uos uelle cognoui. neq. enim fatuos arigidus elatione defugiam aut ur̄m
 cebruis ad celebrare consiliū aut doctarū uirginū examinare sollertiam
 desidi signauiae dissimulatione pinguerit praesertim cū terris indicenter
 expulsas solis oporteat adherere sideribus. nunc igitur praecellentissima
 feminarū armoniāq. meritoria lumen sola super est audiamus haec quippe
 superū curas praecunctis poterit pmulcere aethera contibus. numerusq.
 labificans & in tantū modo cupit celebrare palatia exorsat terrigena esto
 litatis signauiam quā meliorū in doctis auge sine fine mortalitas. Deniq.
 uim pridem homines derutaq. gymnasia abscedens orbem terrisq. danauit.
 ac uix cyllenidae indagantis excursibus nunc conpensā postlonge occulta
 tionis obliuia defugere uocatur. reduciturq. latibulis. hanc igitur repta
 post saecula numerosa & tandem in usum melicū carmenq. renouatam
 tā uolupte est quā conuocata audire. cetera uero eruditiones doctissimae
 sacra q. germanae cū renouata lux fuerit in tromissae intentione scurae
 examinae probabuntur. his orsi si ualibus phoebus admonitus uirginē
 sibi prorsus ad comoda admissurus segreditur uerū paphiae remeantissiluae
 gratulatione concussa adnuit puero p̄cipere & nuptiale carmen itaq. hyme
 neus alacritate uigore luminatus nec ipsa iam rennuent & ridonide sic coepit

AUREA FLAMMIGERUM CUM LUNA SUBCERIT

ORBEM ROSIS IN GABOLILIA

VIRCODEUS QUESACROSOCIABUNT FOEDERALECTO

FULCRIS PARATE CINNAMA

HESPERUS INTACTAMSERUET LICETUSQ. PHELLAM

NUSTAMUIDEBISPHOSPHORE

NESMATRISLACRIMAE PRESSINECURIBUSUNQUES

NEXUSUALEBUNTRUMPERE

NETHALAMMETUASERISHOCQUODIUNOTO

NANTIESTQUAENUNCSOROREDULCIOR

SOLLERTIASACRAMARITI

BUNTOSCUA

EXORIENTS ROSEIS SPECTAVIT OCELLIS

FLORES RESECTI PROEMIA

IPSE ECOPALLENTEM SPECULABOR LUCEPUELLAM

SE SE OCCULTEM VISIBUS

CONSCIAE IAM VENERIS NOUISERATA PARATENA

DEAE CROCUMQUE LECTO ASPARGITE

INQUETORUM MUIOLAS CERTATIM FUNTE CONCHIS

PULVINARALMUM COMETIS

CRINALIS PICUM PHARETRIS DE PROME CUPIDO

LIBENS CAPILLUM SOLUERE

FLAMME VIRGINE UMQUE OBNUBERES METAPUDOREM

REGNI DEBET PRONUBA

TE BLANDUM TENERE QUIAE CONSCIAS OLADOLORIS

VENUIS DECENS SOLABITUR

QUAE NUNC DURANO NON ESCENS CUM MITTERE AMORE

PARAVIT ILLA PECTORA

TU MODO QUAE MANDO OCULOS DELECTA DECORUS

RECONDEMENTIS INTIMO

DOCTI LOCUM CHRIS IUVENEM COMPLEXA LACERTIS

FACUNDARE DEDIGNERE

His hinc maeneo de utius uelut fescennia quadam licentia p sonante gemi
nante crebriusq. placuisse ratus maxima circumstantium multitudo tri
todine dionaeq. comitata degreditur. & ad nos reductae tandem uirginis
studio properante concurrunt. uerum tam puellarumq. deas domine
consecute pone forte constitierant quae heroum populus qui uisus adue
nerat properabat ille ut psallendi materiem discerent huius sacri uultus
memoriae recenserent. nec mora & ecce quaedam sua uitas in temptata
aulidaeq. dulcedinis cantus in sonuit. x. melodiae ultra cunctarum
obiectamina recinente sauditum mirantium compleuere diuum n. eni
simplex quidam & unius materiae tinnitibus modulatus sed omnium
organicarum uocu consociata p mixtio quanda plenitudine cuncta
cinae uoluptati admisit quocanore diutius circumstantium pectora
deorumq. mulcente ille egressorum paulo ante turbae aduentum uirginis
praeunte factanti comitantis praecambulerentur. sed non cassae
dulcedinis nec sine aliquo honoris modulaminis argumento aut pere
reuertunt. nam erat in cypridis filia & imeros cupidinis adsecutor
itemq. terpsisse famulatio odio ne concinentes. gratissime intrauere
primum sed puer monauloter sonabat. post hos psallentes pto uoluptas

raecuoibus atq. ipse armonice dist
 aleuaq. interea praecedebat numerus
 tentem qui omni modulatione quidem leni paruaq. u
 alcedine murmorantes. sed alii laudes deorum imnosq. quamplu
 rimi. alii muscos conos quos modo conpeperant re texebant. uerum
 per medium quidam agrestis canoriq. semidei quorum hirci pedem
 pandura siluanum harundinis enodis fistulas bilatris rurestris
 faunum tibia decuerunt. Uerum sequens heroum praecelsum nra
 admiratione conuentus. nam orpheus amphioniarq. doctissima uirga
 omnes fecundines consonantes flexe ammu pariter reddidit e concantu.
 NAM TRAX QUOD IURUM PERE REGNAE REBI
 QUOQUE SUMMERUIT IN MEMORE URIDICEN
 QUO CANTU STUPIDA ETI CRIDIS IRA RUIT
 QUOD FERTUR ABIDAS PERDOMUISE FERAS
 QUOD UIDI TRIGIDAS CLAUDIBUS IRE COMAS
 ISTA MAROSE SILVAS CURRERE MONTES SUAS
 CARMINE QUOS TRYMON CONTINUIT LATICES
 ET TANAIS UERSIS SAEPER FLATU SAQUIS
 QUO IN PUNE ACCUBUIT TRICTIBUS AGNALUDI
 ET LEPUS IN MITI CONTULIT ORACANI
 HOC NUNCE FER MULSIT IN SONUITO MELO
 AD CUMULANS Q. MAGIS CARMINA SACRO IOUI
 AMPHION RIGIDO INCORPORE MENTIS ITER
 QUOQ. DEDIT MONTES SUMERE POSSE ANIMAS
 QUO SENUS DURIS CANTIBUS INSERUIT
 ET DOCUIT RUPES CARMINAUELLE SEQUI
 NAM MURROSTHEBIS DULCIS ONIS FIBUS
 PRAESIDIUMQ. DEDIT CARMINIS ARBITRIO
 SED NE CARIONIAM MARMORAS URDACHELYN
 TEM SERE EXTREMAM CUM FLAGITARE TOPEM
 ET LICET IN DOMITIDIRA PROCELLANO TI
 SPUMEAS CYNEI UERRE RETIMAMARIS
 DELPHINA STOTIS SOLLICITAUIT AQUIS
 ET MELICOS CANTUS BELUA GRATULUIT
 QUAE REANTISTANS NUNIMAMAGNA DEUM
 QUAE SITORUM LAUDES PROTULIT ARMONIA
 QUAE DOMITIA FEREBUM MARMORAS AXA FERAS
 ET TOTUIT RUPES SENIFICARE TONIS
 Post hos honoratior fontigenarum uirginem chorus pegasaee uocis
 neectare difflebat qui phigit cuiusdam pudide ciuitatis gemmantas

praecedentium suauitatum diu
 phoebum pallademq. media armonia sub
 minoru capit uiricoruscantis blateris comectur. caesoru
 toq. metallorigen sueticis & omnibus admotum gressumq. rata
 entia temperatum blandis leniter crepitaculis inniebat cuius
 summater paphiae uicem contigue sequebatur licet pulchrirose
 numeri saclibratas passibus moueretur uextamen poterat imitari.
 Dextra aut quoddam giris multiplicibus circulatam & muris ductibus
 intertextum uelut clipeum gestitebat quod quidem suis inuicem con
 plexionibus modulatu exilis fidibus circulatissimorum modoru concin
 nentiu psonabat. leua aut uirginis quam plures ex auro ad similitudine
 paruoaq. effigie thetraliu uoluptatum religataeque pendebant
 uerum ille orbis non chelis nec barbiton nec tetracordon apparebat.
 sed ignota rotunditas omnium melodias transcenderat organorum.
 Deniq. mox ingressa atq. eiusdem orbis sonuere concentius cuncta illaq.
 dissona suauitas commendarat. uelut mutescencia tacuerunt. ipseque
 tunc uippter caelestes diuis superioris melodie agnita granditate
 quae in honorem cuiusdam ignis sacri ac flammis insopibilis fundebatur
 reuertuntam patrumq. carmen paululum in ueneratione extramun
 danae omnes intelligentiae surrexerunt. tunc eger simon infabile uirgo.
 concludens ad hunc reuersa alis modulis numeris uoce sua ad sociata sic coepit.

TENUNCIASTRISONUM CARMINE IUPITER
 QUO GEMMATA SOLI VOLVERE SIDERA
 SOEUIT LEGERATA SACRARE CURSIO
 PRAEFANDUM VENEROR QUI PEPOTISSIMUS
 NEC DISCEPTI FEROS SUBDIADEMATAE
 OMNIGENVM GENITOR REGNAM VENS DEVM
 MUNDUM PERPETUO DUM ROGAT AMBITU
 MENS QUAM SIDEREOS SUFFICIS IN PETE
 NAM FLAMMIGERIS SEMINA FOMITIS
 SPARGENTEM FERERINTASTRAMICANTIA
 TE FOUEAT SACRO MUNERE FLUMINA
 TERRIS PURPUREUM DUM RENOBANT IUBAR
 TESTATA AMBROSIVM SPLENDIFICANT DIEM
 SICTUANOCTISONOS LAMPADEN STRUA
 LURATIS REQUIT PRAEMIA CORNIBUS
 SUBTEPLAUSTRI LUCAS LUMINATIGNIBUS
 ANGHIS PARASIAS DISSICIENS FERAS
 SIC SOLIDI TENERUM CORPORIS HABITUM
 TELLUS NON PROIBENS AXIBUS INDITUR

PETRE CITYR POLIS
 NOSCERE LIMITEM
 M SUPERUM LAMBERE TABULA
 ALLIS CATEANT DISSONALIBUS
 Q' ITA PER PESAMENT DISSITACIUNCULUM
 IT SEMPER METUANT FOEDI FRATUM CAUS
 IUBECTOR SUPERUM TEI PATER OPTIMUS
 COMPLEXUQ' ^{P10} SIDEREA COLLI GANS
 NATOS PERPETUO CORPORE UIUIDAS
 SOLUENRA CUI PERFICITUR CHELIS
 BISPLENUM OMNISONACHIRE CINUNC MELA
 IAMUOS MERENDA QUAE SOCALI GERMINA
 QUAE MULTI FORMESCIT CIERE BARBITON
 AD FATANOSTRIS FERTE CORDA CANTIBUS
 MISILLASACRAE DUM FERUNTUR CURIAE
 MULCERE URM QUAEUELLENT CONSORTIUM
 IAMUOS VICISSEM PROQUE LEGENUMINUM
 POSTHAC SONABO DISGREGATOR LAS MATE
 SUI SQ' CUNCTOS AD LUHENTESTONIS
 DEDUCETUR GRET ADQUE CLEBIT LOCIS
 STIMULOSQ' RURSUS MLENER MULCET MELOS
 NUNCIGITURALMAQUE SENATUM LUMINA
 DEUM MERENDO CULMINATIS UERTICE
 BISSENA QUAMUISUOS ETRUSCINUMINA
 RITUS FREQUENTENT ATQUE OPIMENTUI CTIMIS
 TAMEN GEMELLIS QUAE REFULGENS CURSIBUS
 NATURALHONOROPROTULIT FASTIGIO
 FOEBEAUTERE GRAERERESUOCABULO
 PALLAS CORUSCA AC DECENS LATOLAE
 LUNARE QUI PPEL CUEMIT CONSORTIUM
 FOETONTOS ARDEMSSCANDET AXEM DELIUS
 NUNCUOS RUDICI NRA FRATRES CULMINA
 PRAECABOR IPSANE MERENDOS CONTRAANT
 UULTUS IUGANDIS Q' FERENDUS CARMINA
 NYMEN QUENRM INUENAT FASTIDIUM
 PSALLENTE ELECTRO CONCAUENTUR NUCITIAE
 FIDIBUSQUE LUXAFESCENNINA PRODIENT
 IAMNUNCBLANDA MELOS CARCE DIONE
 DURUM QUI PPE RIGOR CEDIT AMORI
 NOUITNAM TENERUM PROBAR ECARMEN

MESALUM CYTHERES
 AB LIMOUET CAMENAM
 SONCHIS GALATHEA PERSONANTE
 NANTES ELICTI GENAS QORUM Q. FORCI
 FLAGRAMS CURATRANIT NIUABIBUSQUE
 IN RESTINCTUS AQUISTRUMPHATAR DOR
 IAMNUNC BLANDAMELOS CARPEDIONAE
 DURUS QUI PER RIGOR CEDIT AMORI
 CARMEN MENALIA ET ULE RE PINUS
 PERCUSSA QUE MODO SSONAT LICEIS
 SOLLERS ARCADIANE MUSCICUTA
 PERNIX SEMIFERI PUELLA PANOS
 NAM UERSA IN CALAMO SSONAT LOQUACIS
 QUAM DUM FORTE DEUS PREMIT LABELLIS
 SUSPIRAT UEL UT OSCULIS CANOREM
 IAMNUNC BLANDAMELOS CARPEDIONAE
 DURUS QUI PER RIGOR CEDIT AMORI
 PUERID SE UERNI FORMIS
 FACIBUS STUDET CUPIDO
 ARCHUSQUE DULCINERUES
 ROSE OLIGANS RAMALI
 FERIATO LIQUIT ACTU
 CALAMOS PARANTE MUSA
 IN CARMINIS LEPOREM
 CURAMNE CATSAGITTIS
 TENERUM QUE ARUNDINETUM
 NOSTRUM IN MELOS MELIQUIT
 NUNC ERGO CORDA MUELCENT
 UAPOR ET CANOR IUGATI
 PLACET AC DE CETUI CISSIM
 CANTEMUS ATQUE AMEMUS
 IAMNUNC BLANDAMELOS CARPEDIONAE
 DURUS QUI PER RIGOR CEDIT AMORI
 PRUDENS PUELLA PULCHRAE
 MATER FUIT LACENAE
 INLECTA SED CANORE
 NESCIT DOLUM CAUERE
 NAM CANDIDUS NIUOSIS
 OLORIN UOLUTOSALIS
 ARGENTEIS MINOREM

DREM
 ORATIS
 MPLACERE OCELLIS
 NEROSCIERECANTUS
 OETONTIASQUE MYSAS
 COEDITRE FENEFICTA
 FRAUDEM PARANS SENECTA
 SICADUETUR ORI
 ROSEUMQUE CIRCUMACTE
 LAPITOSCULUM PHELLAE
 GREMIOQUE CONPLICATUS
 PRAETIUM TULITRUDORIS
 IAMNUNC BLANDI MELOS CAE DIONAE
 DURUS QUI PER RIGOR CEDIT AMORI
 CARMEN LADMIADUM
 LUCIS DIUA SECUNDAE
 SACRIS PRAETULIT ASTRIS
 ANTRUM QUI PER SECUNDA
 LIQUENS CULMINA CAELI
 PASTORALIBUS ARDENS
 PALMAM DEDIT CUCUIS
 PULSO ET LUMINIS AURO
 PANDIT SEPTA BALANTUM
 SORDENTIQUE AD OPERA
 PRATIS GAUDET AMICTU
 ACTUNC CONSTANTIA NOCTU
 PASCIT MONTE CAPELLAS
 SPECTANS SIDERA MUNDI
 MAGIS PERCREPANT FLAGELLO
 NE CURARE DEORUM
 PENSARE AUT FERRESUS URROS
 ILLE EX CARMINIS AMPLI
 AEGRAM CURAM COEGIT
 TEMNIT NOCTIS HOREM
 PRAEFERT ANTRAS UBULCI
 RUPE ET DURAE QUIESCIT
 ET POST REGNATONANTIS
 STRAMEN DULCIUS HERBA EST

a conp
 promittat uti
 affectio ioue ad
 expdi examina
 tepetans exor
 exo fater reger
 quibus aris pro
 conuenientem
 anax & agnosca
 capitane pro
 curra spirita
 quippe germ
 mussa inmer
 uolumina com
 non reliqui se
 anima fona b
 eam uissim
 uoluntatis in
 debere morta
 ruit ferocia
 nexum foedu
 temp si hoc &
 largissima ser
 del fus p deluo
 ma mar fiam
 in flauere cae
 pastoribus fite
 nu in cantabu
 orbem ad con
 homines in le
 quid bellau
 ad craru de
 fira pro elior
 ad calamos fari
 alexandro sa
 sic lacedemo
 quisne scuar
 certamenq

terminibus oblectati omnes per
 bus suauitas quā uocis in adalamine resula
 comparatū quibusue adsequendum ediscendūq. opibus
 promittat ut intam dulceme blanditāq. mollitiem intamamenta uili
 affectio ioue admirante disquiratur. At uincirgo cū artis praecepta a se
 exp̄si examinandē eruditionis intentione conspiceret. paulum melicis
 teperans exortantē quoq. de lēo palla de qua e sit coepit. iam pride quide
 exosater regenas & fastidiosam mortalium caeli orbis stellantes in cutio. in
 quibus artis praeceptae differere prohibitum cū melodiam omni sonis
 conuenientem pulsibus modulorum machinae obeunt. ipsa rapiditas & con
 anaz & agnoscat. sed qm̄ emerit terris uirgo nuptura uanescentia inter
 capitane prolixitatis obliuia. iam supero debet uigore discutere iussa p
 curra. spiritū singratae mortalitatis comodare pediatate censea. dum me
 quippe germana gemellamq. caelo in illa incogitabilis effigientiae ge
 muissā inmensitas siderae reuolutionis excursus atq. ipsa totius molis
 uolumina comitata supero in cūto sq. fulgore modis ad socians. nō miros
 non reliqui sed cū illa mones intellectualesq. lucis. Prima forma forma qo
 animas fontibus & manantes in terrarū habitacula regare & moderatrix
 earū iussa sum de meare. Deniq. numerus cogitabilem motionum totiusq.
 uoluntatis in pulsus. ipsa rerū dispensans congruentia teperabam. quare
 debere mortalibus uniuersis theofrastus laborauit pytagore & iā docue
 rant ferociam amittitibus aut phidibus molientes cū corporibus ad herere
 nexum foedus animarū membris quoq. latentes inter se numerus non con
 tempserit. hoc & iā aristoxenus pytagorasq. testantur. Deniq. benignitate
 largissima sensi ipsa notione meae obiectionis aperui. nā fides apud
 delphus p deliacam citharam demonstrauit tibiae p tritonidam nri co
 mite marsiamq. lidiū sonuerunt calamos in ariandum & aones in laudes
 inflauere caelestium pandurū aegyptios ad temptare pmissi ipsiq. me
 pastoribus fistulis uel cantus auiū uel arborū crepitus uel susurrus flumi
 nū imitantibus non negabis paltae cordacitas sambucosidraulas p totum
 orbem ad comodū humanae utilitatis inueni. p me quippe urm.
 homines in lecere succursu mirasq. inferas p neniā sed habere quid
 quid bellauictoriaeq. undiq. meis cantibus conquisitae. nam cretes
 ad citharū demicabant lacedemoni ad tibiae negante adgredebantur
 fata proeliorū priusquā illis contigerat litaremus. si quidā a zones nonne
 ad calamos armatractabant. quarū unaq. concipiendi studio uenerat cum
 alexandro salutare & donata tibiae ut magnomunere gratulata disces
 sic lacedemonios in grecia. in italia sibi artas tibiae ad proelia praere
 quis nesciat tubas nos solum soli pedis atq. bella sed agona sacuerit
 certamenq. membrorū. nunc quoq. conptum quid pacis munia

terato grecarum quippe urbium in
 arectabant. p̄turbationis animorū corpore
 crebrius carmen in sonu. nam fren̄dicos in phonia resonant
 pides quoq; medicus seminatus cū consolentibus urbium patribus plebis
 in conditae uulgi in fremer & seditiones accensēs crebrior cantus inbut
 iuuenes perēndeq; in probus p̄culantes dāmonū in seſtatoribus meis mo
 dulorū grauitate p̄domuit quippe tibicinis spondeum cānere iubēs te
 mulentiae dementiam p̄turbationis in fregit. quid ad fluctionis corporeis
 nonne ad siduam medicatione succurri febrem curabant uulnera q; uetere
 scantione a scilipidiades. tēnturba surdissimis medebatur ad ēffectiones
 in mūtibus theofraſtus adhibebat sciadas qui neſciat expelli aulica ſua uitate
 ſenocrates organici modulū l̄nſaticos liberabat taletem cretenſiem cithare
 ſua uitate conp̄tum morboſa peſtilentiam fugauit. Ergo filius ſegrorū
 uenaſridmorum conlatione penſabat animalium uero ſenſus meis cantibus
 ſi uincanter adduci ſātem tratus cithariſta p̄docuit in quo non fabula ſed
 ueritas gloriā procreauit. unde enim cerui ſiſculiſ capiuntur piſces in ſtagno
 alexandria crepitudo inentur c̄rcnus h̄rper boreus cithare cantus ad
 ducte eleſantos in dicos organica p̄ mulſos d̄ in eriuoce conp̄tum ſiſculiſ
 aueſallici conprobatum in fantibus crepitacula uagitus abrumpere fides
 delſiniſ amictiam hominum p̄ ſuaſerunt. quid canticiſ adlici diſrumpitq;
 ſerpentes glandem ferrunt meſſeſq; tranſire neſciēri lunāq; laborare
 nonne ipſius ſubluſtatis p̄ ſuaſione conp̄tum in l̄rdianimſarum in ſulaſ d̄ici
 quaſ d̄iam recentior ad ſerentium uarra ſediſſe. teſtaturq; in medium
 ſtagnum acontēdi p̄cedenteſ cantuſ tibiarum primo in circulum mote
 de h̄ic ad l̄tora reuertentur in acta colitōre mare citharam ſonat mega
 riſ ſaxum ad dictum pulſus cuiuſcūq; fidicinnat. poſſem in m̄nūera morta
 libuſ a me conlata p̄currere ut non me terraſ fugiendi ſtudio reliquiſſe.
 ſed in gratae humanitatis ignauiam uiderer uire damnaiſſe. ſed iam ad
 artiſ praeepta de ſiliam ut nupturae uirgine promiſſum munuſ in
 penda. & q̄m officiū meum eſt bene modulanti ſollertia queritmicuſ
 & meliciſ a ſtruaonibus continētur. priuſ de meliciſ diſſertabo dico que
 quid triete ſonuer. t̄ aut tonum eē aut tēmitoniuum aut quartam toni que
 dieſiſ appellatōr. uerū tonuſ eſt ſpartium cū legitima quantitate. qui ex
 duobuſ ſonūſ diueſ inter ſe in uicem continētur. tēmitoniuum dicitur quod
 toni mediuum tenē. Dieſe uero diſtanciae creſſunt. nā prima breuior.
 que t̄tate moria nominatūſ ex eo quod quartam partem toni recipiat.
 e n̄ armoniuſ quoq; dicitur. propterea quod in armonioſ modulandi
 genuſ p̄ hanc maxime dimitimur ſecunda ab illa maioreſt. nam triete
 moria nominatūſ q̄m habet partem tertiam toni. itemq; cromatica
 appellatūſ. quod cromaticum modulandi genuſ per ipſam finditur.

in tertiam partem ad dimidiam tertiam
emissionis quoniam emolui modum. fugitur idem.
uero soni sunt per singulos quosque ac per omnes tropos numeri
Quorum primus dicitur apud graecos ΠΡΟΣΑΛΜΒΑΝΟΜΕΝΟΣ. apud roma-
uero quia eadem uoce noscitur summus uis propter statum idem dicitur ad qu-
situs. secundus si patet spatium hoc est principalis medianum. septimus μεσσω
ΝΑΙΛΙΤΟΝΟΣ. id est medianum extenta. Octauus μεση hoc est media. nonus
ΤΡΙΤΕΣΥΝΕΝΜΕΝΟΝ. id est tertia coniunctarum. Decimus. ΣΥΝΕΝΜΕΝΟΝ
ΛΙΛΙΤΟΝΟΣ. hoc est coniunctarum extenta. Undecimus. ΝΗΤΗΣΥΝΕΝΜΕΝΩΝ
id est ultima coniunctarum. Duodecimus. ΠΑΡΑΜΕΣΟΣ. hoc est prope media.
Tertiusdecimus. ΤΡΙΤΗΛΙΕΖΕΥΜΕΝΟΝ. id est tertia diuisarum. Quartus
decimus. ΛΙΕΖΕΥΜΕΝΟΝΑΙΛΙΤΟΝΟΣ. quod est diuisarum extenta. Quintus
decimus. ΝΕΤΑΙΕΖΕΥΜΕΝΟΝ. id est ultima diuisarum. Sextusdecimus.
ΤΡΙΤΗΥΠΕΡΒΟΛΕΟΝ. id est tertia excellentium. Septimusdecimus. ΥΠΕΡ
ΒΟΛΕΩΝΑΙΛΙΤΟΝΟΣ. hoc est excellentium extenta. Octauusdecimus.
ΝΗΤΗΥΠΕΡΒΟΛΕΩΝ. id est ultima excellentium. huius sunt igitur soni qui
modulatione arte & cum rati componunt. constat autem omnis modulatio
ex grauitate soni uel acuminis grauitasque modi quadam emissionem mol-
lescit. acumen uero quod in aciem tenuatam gracilis & rectae modulationis
extenditur & supradictis itaque sonis qui & singulis & omnibus tropis ritae
conueniunt si in phoniae tres. quarum prima est diatesis saron quala tinae ap-
pellatur ex quattuor & recipit sonos quattuor. spatia tria productiones
duas & dimidia. nam sonum fiat. id est sonum productionem uocauit. est autem
emissionum quinq. quae ad productiones plenas & integras mediatae uis
ualent. ΛΙΕΣΕΩΝ. de decem diebus si uero interpretatio est sicut supradixi
quarta pars soni. sed haec si in sonia est in epitritatione. Epitritus autem
dicitur. qui & numerum ternarum habet & trium tertiam quod est unus
ut sunt quattuor ad tres. alia si in sonia quinary est & dicitur diapente.
atque constat sonis quinq. qui inter se quattuor spatia diuiduntur. pro-
ductiones habet tres medianasque praecidit. hoc est tonos tres ac medium
emissionis septem. ΛΙΕΣΙΕ. quae quattuordecim atque milio possidet ratio-
nemque forma & eundem numerum circa conlata decem & eius medium
ut sunt tres ad duo. tertia adia pason quae ex omnibus dicitur. octo sonos
recipit spatia septem productiones sex emissionis duodecim duo si sex
atque constat ex ratione diptasia hoc est dupli. tropi uero sunt quindecim
sed principales quibus inuicem coherent. id est lydius & ty polydius. secundus
iastus cui sociatur. ΥΠΟΙΛΑΚΤΙΟΥΣ. & ΥΠΕΡΙΛΑΚΤΙΟΥΣ. tertius cum
ΥΠΟΕΘΜΟΝ. & ΥΠΕΡΕΘΝΩ. quartus frigidus cum duobus ΥΠΟΛΡΙΩ.
& ΥΠΕΡΛΟΡΙΩ. uerum inter hos tropus est quaedam amica concordia
quae si inuicem germanescit & inter ΥΠΟΛΟΡΙΟΥΣ ΜΕΤΥΝΕΡΦΡΡΙΟΥΣ.

μετρεοδιουμ . item conuenie
 ριουμ ετυρπε ρλυιουμ . qui tantū duplici
 eto grauiorū troporum hīs q̄ auctores sunt . pro calamb
 uero tropis singuli quoq̄ . tetra corda faciunt . quina tetra cordum aut
 est affectio quaedam sonorū quatuor p̄ ordinem compositorū quorum ex
 tremi sibi debeant conuenire . sed haec posterius nunc ad incoamentorum
 nū ordinē redeamus . praedicta enim ideo prima dicta sunt ut ab eis tene
 reatur . primo quippe lasus exsurserit monia exiit mortalibus diuulgare &
 tantū eū genera putabantur . ὕλικον ἀπεργαστικόν ἐζαντελικόν .
 quoddam ep̄ mēnē yti con . dicunt & ὕλικόν . est quod ex p̄ se uerantibus
 & similibus consonabat . id est sononumeris atq̄ uerbis . sed que ex his ad melos
 p̄uenit armonica dicuntur quae ad numeros r̄tmica ὑπεργαστικόν .
 est quidam materia tractus efficiens exercituum eius cuius tres itidem partes
 id est moelopeialexis . τὸ κηζαντιητικόν . aut ad expositionem p̄tinere
 uidetur & habet partes tres . οργανικόν ὕλικόν ὑποκριτικόν . quae in te
 rius rerū ordo disponet nunc de prima uoce uelut de sonitu scotius rarente
 dicimus . omnis uox induo genera diuiditur continua atq̄ diuisum conti
 num est uelut uige conloquium diuisum quod in modulatione seruamus
 est & in medium quod in utrumq̄ p̄mixtum ac neq̄ alterius continuū modū
 seruat . nec alterius frequenti diuisione praeciditur ut pronuntiandi
 modo carmina cuncta recitantur . horum nulla q̄ indiuisas partes certasq̄
 deducimus diafematica nominatur . & ei parti quae armonia uocatur
 aptanda est quae quaedam armonica habet partes disputationes septem
 primam de sonis . secundam de spatiis . tertiam de r̄tmatis . quarto de ge
 nere . quinto de lonis . sexto de commutationibus ^{septima} de modulatione
 quam melopoeiam uocamus . ac prius de sonis subie ar̄ti selementum .
 sonus quippe tanti apud nos loci est quanti ungem & ricis signum in
 ar̄tmetici singulum p̄ congos sonis dicimus . uerum p̄ congos dicitur
 uocis modulatae particula una intentione producta est aut intentio
 quam dicimus stasis in qua uox consistit ac per se uerax sonus p̄ congos
 uel speciatim uel generaliter appellatur . sed generale uocabulo est
 speciale quae ideo tetragraia uoce p̄hibentur . ut si que ad modum
 nobis scribendum sit cogitemus ita haec uirtus p̄ congos docet quid uela
 cum inis exercamus uel lenius remittamus uerum ex istis alia faciunt
 alia patiuntur faciunt intentio uel remissio patiuntur acumen & gra
 uitas . productio aut est hoc est ep̄ tasis uocis commotio a loco grauiore
 in acutum locum . anesis uero contra nam ab acuminis culmine in graue
 quiddam seriam quem descendit . fit aut soni grauitas cū ex intimo
 quidam spiritus trahitur . acumen uero ex superficie oris emittitur
 sunt igitur innumerabiles soni . sed specialiter per singulos tropas

non poterunt conuenire quorum nomina sup
 est adquisitus. quid eo tali nomine nuncupatur. q
 rda dominantur nulli omnino consentit. sed ex tr in secus uelut
 fitu s accedit propter consortium mediae cui concinnere consuevit qui
 quis fitu s unotono a principali principalium separatur. quae principalis
 principalium quia prima in tetracordo conlocatur. quae cuiusda rectoris
 nomen accepit sub principalis. Deniq. dicitur quae principali subiecta con
 iungitur. principalium uero. ΕΝΑΡΜΟΝΙΟΥΣ. & ΚΡΟΜΑΤΙΚΟΥΣ. quae
 nox uix forsitan recta colorabilem memoramus. & ideo hoc nomen accepit
 quia inter principales colores album tetrumq. quicquid interiacens inu
 nitur colorabile graui significatione pertinetur. Ergo enarmonius roma
 ticus. itemq. diaonos quam extentam dicimus indicia sunt generum modulandi
 multiplex quippe tetracordū ratio sic firmatur. principalis aut media
 rum quia prima est media tetracordi ideo id nomen accepit. cuius subnexa
 sub principalis mediarum eē dicitur. deniq. reliquet res sui similes sub oboe
 dient. dictum uero hoc tetracordum mediarum quia in medio locata est
 inter principalium tetracordum conuinctarū. post supradictas aut quae
 sequitur nomina. quae ideo media dicitur quia tam grauis modis finis est
 quia in tropis omnibus futura cum in his caput atq. ipsius quaedam modo
 uinculo tā grauis modulatio quam acuta necitur. ut in lydiomodo ubi
 rectum nota est. uerū post mediam extendentem emittit conuinctarū
 erit tertiaq. in eodem modo id est lydio litteram pronota habebit. post hanc
 ille superius ex praesente sunt tres sequentur ΕΝΑΡΜΟΝΙΟΚΡΟΜΑΤΙΚΑΙ
 & ΛΙΑΤΟΝΟΙ. quae & ΠΑΡΑΝΕΤΕ. dicitur. quae latinae poenae ultimam
 phibemus. postquam ultimam coiciatur quae ideo dicta est conuinctarū
 ultima quia in hoc tetracordo finem tenet. Omne aut tetracordum
 conuinctarū ideo dictum quia media ipsiq. pfectum s in sonum pri
 ma conpleuit ad iungitur ac producente media sequentem tonum ille
 qui sequitur sonus. ΠΑΡΑΝΕΤΕ. nominatur quod hunc satis proximu
 sonus ad iunctae modulationis offendat. de hinc diuisarum tertiaque
 plenum s in stem ad iapason finit. unde conuinctarum tertia phibetur
 post hanc soni ceteri consecuntur. sonus uero diuisarum ideo hoc nomen
 accepit quia uno & dimidio tono a media sine diuellit. post hoc tetr
 cordum excellentium conlocatur. quod ideo excellens nomen accepit
 quia in singulis tropis in nomine acumen erigitur in singulis modulatio
 nibus fastigatur. horum iungitur sonorum id est pto gon sunt aliquis
 consistere & p seuerare necesse est. alii uero sunt uagidēniq. alibi
 ΡΥΤΙΥΓΝΟΙ nominantur. alii μεconυγνοι pbeur. pissum uero die
 tur trium sonorum conpositiua quaedam qualitas ΒΑΡΥΠΥΓΝΟΙ.
 autē sunt quae uelut regiones primas spississime uantat μεconυγνοι.

possident: οκτυπυγνοι. qui ultimam
 in sonorum trium qui sunt spissimullogenerant
 aut perseverantes quaedam dicuntur: uel ανυγνοι uel βαρυπυγ
 uel ueluti quaedam speciem & formam sibi principalium iudicabunt. Ideo
 ut quidam stazarinominantur qui aduersas affectiones recipere non
 possunt. alia aut uagie terrantes habentur qui interdum largiora interdum
 minora spatia recipiunt sed huiusmodi παριπατοιαic. alia αυκαλονιαic.
 uocantur uerum promi. ideo sic dicuntur quod statim prioribus subnectantur.
 αυκαλονιαic dicuntur adiecto qui minister artis & cantos singulos mouet. Est
 aut primus apollice huiusmodi sibi inuicem congruunt alii discrepant &
 resultant sed illi ομοφονι. quia sibi inuicem conuunguntur αιατονη.
 id est id est dissentientes sunt qui cum percussi fuerint inuicem discrepant.
 ομοφονι. qui uoces quidem aliam significationem gerunt. eundem tamen
 impetum seruant. sunt aut & aliae sonorum diuersitates prima quidem
 per intentionem ut acuminis aut grauitate differunt. Secunda per spatiorum
 perceptionem communium ut plurimum conuungitur spatium tertia per cop
 uinctionem si stematis quo aut unum aut plura recipit & quod secundum
 morem dicitur. id est καταθεση. alium quippe morem acuta significant
 alium grauiora nuntiam de diastematis defferendum. diastemata est uocis
 spatium quo acuta & grauiora includitur. sed in diastematis alia breuiora
 illa quae sunt in dies in armonia maiora ueritas sunt. quae per singulos
 tropos bis ex omnibus faciunt. quoniam nihil maius in tropo possumus inuenire
 atque in spatium alia sunt composita alia adiuncta atque in spatium alia sunt con
 posita alia adiuncta atque si tetrae. composita sunt. quae per ordinem currunt.
 Incomposita aut quae ex diuersis sibi inuicem copulantur. ita alia logica
 alia longamemorantur ac rationabilia illa sunt quorum consensus possu
 mus praefare partionem. Inrationabilia quibus non subest ratio item
 alia conubentia alia discrepantia tunc quae aliae armonia alia chromatica
 alia diatonica item alia archia alia perissa sed prima aequalia. secunda
 excurrentiam memorabo uerum aequalia sunt quae inaequas partes pote
 runt separari ut per tonus in duo emitonia perissa aut quae in tria emi
 tonia discernuntur. Deinde alia diastematis spissa. illa rationa spissa sunt
 quae per dies colliguntur rationa quae tonis & in his alia sibi congruunt
 alia discrepant sed discrepantium in minima multitudine conuenientia uero
 per singulos tropos sex sunt id est aut teccapan quod de quattuordecimus
 αιανente. quod de quinque de hinc ιαιαπαcon. quod ex omnibus con
 tinet. illud & iam quod ex omnibus & quattuor constat uel ex omnibus
 & ex quinque uel aut ex omnibus quod diapason dicitur sed illud quod
 aut teccapan hoc est ex quattuor dicitur. nec ipse sonos quattuor spacia
 tria sonos duos semis emitonia quinque dies si uero decem. & est in peritri

quatuor ad tres diapente quod ex quinque
 quatuor tonos tres semis diesis septem. & en
 quod sunt tres ad duo $\lambda\iota\alpha\pi\lambda\alpha\kappa\omicron\upsilon\alpha$ autem sonos habet octo spacia
 tonos sex emittonia geminat. diesis quadruplicat atq. in diplasi ra
 uer situr quae est uno ad duo quod uero ex omnibus & ex quattuor
 sonorum est undecim spatorum decem tonos habet octo emittonium
 eadem diesis quae praedicta ratione multiplicat. In diplasi & diametri
 gulari ut sunt octo ad tres quod uero ex omnibus quinque constat recipit
 sonos duodecim spacia undecim tonos nouem. semis emittonia geminanti
 alicui tetraplasitaur & est in triplasi ratione ut quattuor ad duodecim
 quod a $\lambda\iota\alpha\pi\lambda\alpha\kappa\omicron\upsilon\alpha$ dicitur habet sonos quindecim spacia uis septena
 tonos decem ad duo emittonia duplicata. diesis XLVIII. atq. in tetraplasi ra
 tione ut sunt XII. ad tres est autem tonos in epeodoi ratione ubiq. dies in
 enarmonio debemus accipere quae est in quarta particulationi nuquid
 sit sistema p hiberidum. Si sistema est magnitudo uocis constansq. licet
 multa diuisionum genera recipiat tamen quae eadem & in diastematis
 memorauimus. praeterea sunt aut absoluta & perfecta si sistema numero
 octo. & primum est quod ab aquisto quem $\pi\rho\lambda\lambda\omicron\upsilon\beta\lambda\alpha\kappa\omicron\upsilon\mu\epsilon\kappa\omicron\upsilon\alpha$
 dicimus ad mediam quem $\mu\epsilon\chi\epsilon\upsilon\delta\iota\kappa\iota\mu\omicron\upsilon\varsigma$ omne conficitur secundum
 a principali principalium $\iota\omicron\kappa\tau\alpha\pi\lambda\alpha\kappa\omicron\upsilon\alpha$ usq. tenditur. Tertium
 quod a sub principali principalium indiuisarum tertium iungitur.
 Quartum quod a sexta principalium usq. indiuisarum diatonum
 proferatur. Quintum quod a principali mediarum in octem diuisarum
 usq. progreditur. Sextum quod a principali mediarum in tertiam ex
 cellentium trahitur. Septimum quod a mediarum ex octem in excellentium
 diatonum excurret. Octauum quod a media excellentium in utam uel dicitur
 quibus excursis generat tetra cordum modulandi q. discurrant tetra
 corda est cordarum cum certa qualitate diuisio generandi modulandi
 sunt tria armonia $\kappa\rho\omicron\mu\alpha\lambda\iota\alpha\iota\omicron\kappa\omicron\upsilon\alpha$ & armonia quidem dicitur
 quod pluribus spacijs & angustioribus separatur. $\lambda\iota\alpha\iota\omicron\kappa\omicron\upsilon\alpha$ uero
 quod tonis copiosiora quod demittonis componitur. sicut enim quod
 inter album nigrumq. est color dicitur. ita hoc cromia quia in inter
 utrumq. est nominatur. & armonia quidem cum ab inmutabilibus
 sonis scingitur modulationi boedi & in acumen p diesim & diatonum in con
 positum. in grauem uero sonum a contrari modalitio toto submittitur.
 Cromata aut hoc modo melos accipit per emittonium & emittonium
 & tria emittonia quae in composita p uenient. In grauem uero ex diuer
 sum reuertit & ad uero diatonum ipsi conuenientum sonis in acumen qui
 dem ita accipit & modulationem ut per emittonium & tonum & tonum
 modum integrum compleat. ad uero grauiorem per contrarium

sed nunc maxime diatonou utimur
 perago generalia per plocen peragogenest
 putatur plocen autem dicitur cum diuersa sociamus ex ho
 lo. alia eua dicitur quod est retta. alia cantus quod est reuer
 aliaperiferes hoc est circumstans eytu. est quae graui in cumen
 ANAKANTOYC. quae contrariio deficit. ΠΕΡΙΦΕΡΕC. quae ad
 utranq. aut commodatur aut seruit. sed cum tetracordorum quos qua
 drificas appellamus diuisiones innumerabiles sint. sex sunt notae in ar
 monia una cromatis tres. quarum prima quae mollis ac soluta. secunda
 quae emilio est. tertia quae est tonia ΔΙΑΤΟΝΙΚΗ. duae mollis adue. ro
 busa & modas quidem accipit armonia ΑΤΕΤΑΡΤΕΜΟΡΙΑ ΜΕCΙ. id est
 toni parte quarta in illud uero quod mollius diximus perit ΡΙΤΕΜΟΡΙ
 ΑΝ ΜΕCΙΝ. copulatur ipsum uero ΚΡΟΜΑΕΜΟΑΙΟΝ. fit ΕΜΙΟΛΙΑ ΔΙΕCΙ.
 eius quae sit ENAPTONIE. sed nunc de & onis tonus est patimagnitudo qui
 ideo tonus dicitur. quia per hoc spatium ante omnes. prima uox quae fu
 erit extenditur. hoc est de nota qualibet in nota muta media in pare
 mesen. in lydiosa iota directo in simmaiacens signa concurrant.
 Verū qui emi tonia Δ'ΕCΙC. quae quid uel quantae qualesue sint docui
 troporum & iam nomina numerumq. monstraui. nunc de tetracor
 dis eloquemur. nam singuli quiq. tropi tetracorda quina custodiunt
 sicut superius quoq. nota cui uerum horum extremos sibi aptandos
 esse non dubium est. tetracordum quippe est quattuor sonorum in
 ordinem positorum congruens. fidaque concordia sunt aut tetracorda
 principalium mediarum conuinctarum separatum excellentium &
 primum tetracordo quod est grauius incipit a principalium principali
 & desin principalem mediarum uerum principalium. & mediarum
 uerum principalium. & mediarum conexum quod conuinctarum
 uocatur erit tetracordum a media in neten conuinctarum absque
 ab his diuisum longeque discretum. quod est quartum diuisarum a sub
 media in neten separatarum usq. conuinctur. quod aut ex diuersis
 conuinctum est in acutiorem sonum & quantum excellentium pro
 fertur. sed de tetracordis sitis dictum. nunc de pentacordis uideamus
 ac similiter haec quoque esse non dubium est. primum igitur quod est
 grauius principalium esse dicemus. quod incipit ab ad quibus sito & in prin
 cipalem mediarum terminatur. sequens in acumene uis enodie est &
 constat a principalium extenta in mediarum illaq. in lydiosa recto
 habet. Tertium autem conuinctarum est quod a mediarum extenta
 in ultimam conuinctarum ducitur. Quartum uero quod diuisione e
 a media inter diuisarum coniecti solent. quantum in acumene igitur
 atq. est excellentium terminantur. haec quae dixi artes in hac doctis

nam non sunt nescia afferere quasdem
 quae possessor ubi quod in modulatione aiat
 quae superius multa dixi. sane notum atq. intimatum u
 sicum in omnibus quidem aliis conlocari. in his autem quae non per
 fiant in tetra cordis fieri non posse. In his enim semper ab emittentibus
 capi dicuntur. In aliis autem quae pentacorda nominantur. nec tam
 modulationis sibi ciuntur ut per sonos constare uideatur apponitur. secun
 dum enim in his semitonium possumus ponere nunc de transitu modu
 lantium. transitus est alienatio uocis in figuram alteram sonificatam
 transitus modis quatuor per genus ab en. armonio. aut in chroma. aut
 diatonio. uel per cytena. aut a principali principalium si forte in sab
 principalem aut in aliud forte sistematum aut cum de conuinctis addi
 uis a transitum uel facimus uel per tonum cum alio die uel in frigiam.
 uel in alium locum cantilena transducitur uel per modulationem cum ex
 alia specie modulati in aliam desilimus uel cum auriculi cantilena tran
 situs in femaneos modos fit de genere modulandi consequenter edisse
 ram melopoeia est habitus modulationis effecta. Melos autem est acus
 acuti aut grauioris soni modulatio est soni multiplicis expressio melo
 poeie species sunt tres. y patio. id est mecoia et netoia et ty patioiaec.
 est quae appellatur traica quae per grauiores sonos constat. mecoia ec.
 quae quae & λυπρανιβικα. nominatur. quae tonos aequales mediosq.
 custodit. netoia ec. quae & νομι κος. consueuit uocari quae plures
 sonos exultantibus recipit. sunt etiam aliae distantiae quae & tropicae me
 dicuntur. aliae comiologica sed haec aptius pro rebus subrogantur nec
 suas magis poterunt diuisiones afferre. haec aut species & iam tropi di
 cuntur dissentiunt autem. melonon. ipse in modis pluribus inter se
 & genere ut alia sit in armonios aliae chromaticae alia diatonos specie
 quoq. quae alia est spatio id est aliameso id est aliameso id est tropo sicut do
 riolydio uel ceteris omnibus in oia praenunciis sistema debet aduertere.
 dehinc sonos miscere atq. componere haec de septem partibus artis nre
 dixisse sufficiat. nunc ritmos hoc est numeros perstringamus qm
 ipsam quoq. nri portionem esse non dubium est ritmos igitur est
 compositio quaedam ex sensibilibus conlata temporibus ad aliquem
 habitum ordinemq. connexa rursum sic definitur numerus est
 diuerorum modorum ordinata conexio temporum pro ratione modu
 lationis inferuens perit. quod autem efferenda uos feruit aut praemen
 da & quinofa licentia modulationis ad artem disciplinamq. constri
 gat. interest tamen in artem ritmum & ritmum non quippe ritm
 menon materia est numerorum. numerus autem uelut quidam
 artifex aut species modulationis apponitur. Omnis igitur numerus

Tum q melos inchoat

dicitur discernitur uis audituq. uel tactu
 corporis colliguntur auditu cum cū ad iudiciu
 unius tactu ut ex dictis uenarum exploramus indicia. Uer
 buitur maxime in auditu uisq. sed ritate est ars somni in numeris
 numeras quosdam propriae conuersionis accipiat flexusq. legitimas
 datur. Est quoq. distantia inter ritum metrumq. non parua sicut pos
 terius memorabo sed quia uis audituq. numero dictus accedere in quoq.
 tria in idem genera diuidentur in corporis motum in sonorum modu
 diq. rationem atq. in uerba quae apta modis ratio conligat & quae
 cae socias perfectam faciunt cantilenam. Diuiditur sane numerus in orto
 ne per syllabas in modulatione per arsin in aces in ingesca figuris determi
 natis scematisq. complet. uerum numeri generasunt septem. Primum
 de temporibus secundum denominatione uerborum quae in numerum
 cadere non possunt quaerit moide id est similia numeris iudicantur
 quaeq. tribus uocabulis discernuntur hoc est enritmona ritmon.
 ritmoides tertio de pedibus. quartum de eorum genere. Quintum est
 de agogen ritmicam nominamus. id est quo genere numerus modiq.
 ducantur. Sextum de conuersionibus ultimum ritmo poeia id est quae
 admodum pro creatio numeri possit effingi. Primum igitur tempus est
 quod in more matoni nec partes nec momenta reuisionis admittit. ut est
 in gesca & ritus punctum in arismetis monas id est singularis quaedam
 ac se ipsa natura contempta. Sed numeri in uerbis per syllabam in modu
 latione personum aut spatium quod fuerit singularis ingesca. & incipi
 entem corporis motum quod seema diximus inuenitur. atq. hoc erit
 breuissimum tempus quod insecabile memorauit. compositum uero
 quod potest diuidi. & quod a primo aut duplum est. aut triplum aut qua
 druplum. eatenus enim tempus omne numeri proferetur. atq. ei finis
 est qui plenarationis est. terminus atq. in hoc numerus toni similis inue
 nitur. ut enim ille per quatuor species hoc est diesis diuiditur. hic & cū
 quaternaria temporum modulatione concluditur. sed eorum temporū
 quae ad numeros copulantur. alia sunt quae eritma temporum nomi
 nantur. alia quae aritma tertia quae ritmoide perhibentur & erit
 ma quidem sunt. quae ratione certa ordinem seruant. ut in duplici uel
 emolio ut in alius quae alius ratione uinguntur. Aritma quae sibi nulla
 omnino lege consentiunt. ac sine certa ratione conuinctasunt. Ritmo
 ide suero in alius numerum seruant in aliusq. despiciunt quorum
 temporum alia stringit la hoc est rotunda perhibentur ne pinaco.
 & rotundasunt procliuus & facilius quam gradus quidam atq. ordo
 legitimus expeitur praecipitantur. ne pinaco uero quae amplius
 quam decem moras compositae modulationes innectunt. seque ipsa

triginta

: quae

ratione suspendunt. sed temporum alia
 uim perhibentur. pes uero est numeri prima pars
 gnomos & necessarios uincta cuius partes duae sunt ut si sit
 est & a tatesis de positio uocis a cremissio. sed pedum differentiae sunt septem
 sed per magnitudinem cum alios simplices alios multiplices pedes ponimus
 & simplices quidem ut est pirricius compositas uero ut sunt paeonos
 uel eorum pares. & simplices quidem dicuntur qui temporibus diuidu-
 tur. composita autem quin pedes & iam resoluuntur. alios uero alogos hoc
 est in rationabiles nominamus quorumque ratio nulla praestatur. sed
 condita quaedam compositio profertur. alia deinde differentia est quae
 per diuisionem quaeritur qualis exsistat. hoc est si oia cum uariae & mul-
 tipliciter ea quae tonexa fuerint diuiduntur. atque illi quasi simplices
 & pedes esse multiplices. alia est quae per diuisionem fieri consuevit.
 septimus quae per oppositionem fide est cum duobus pedibus acceptis
 unus habet prolixius tempus quod praecedit ex ordine. illud autem
 tempus quod insequitur angustius uel cum per contrarium ordinem
 tempora praedicta uertuntur. Rhythmica uero genera sunt tria quae
 alia dactilica iambica paeonica nominantur alia & equaliae molia dupli-
 cia. denique & iam epitritus sociatur. & enim unum semper cum sibi fuerit
 aptatus ut aequalis conuenit. tria uero ad duo numerus emiolius est du-
 plex uero qui fuerit ad singularem geminam rationem. tam si syllabarum
 quantum temporum seruat. quattuor uero ad tres epitritum modum sed quae
 aequalia diximus eadem dactilica esse dicimus. Denique in dactilico genera
 signa & equalia sibi uire neccuntur. uerum ad alterum uel ad numerum
 geminum duo uel ut forte aequalitas numerosa decurrat. sequitur
 iambicum genus quod diuisionem superius expressi in quo pedum signa
 duplicem rationem ad inuicem seruant. siue unius ad duo siue ad quat-
 tuor gemini uel quicquid ad duplum currit. emiolium sane quod paeo-
 nicum memoratum tunc est cum pedum signa emolii rationem uis que
 sectantur. ut ad duo tres serunt. accedit autem & iam in spiritum ratione
 saepe numerus cum pes in eo accipitur. quis ad tres quattuor. sed iam
 ad ordinem recurramus. & quale est igitur numeri genus quod ad se mo-
 usque in decem pedes procedunt. disemus autem appellatur pes qui per a finem
 & tatesin. primus constare dicitur ut est leo. Duplum uero incipit a tria
 semo decem & octo autem syllabas in finem usque deducit. emiolium sane
 a pensa semo ducit exordium. Impletur autem in quindecim numero epi-
 tritis ad septa semo principium facit. quattuordecim simulibus idem
 ponens cuius difficilis est usus atque huic quidem omnes numerorum or-
 dines ideo memorauimus ut singulorum leges per unum uerse seruentur.
 sed numerorum alii sunt compositi alii incompositi alii per mixta.

duobus generibus uel pluribus ceferunt
 uero confisunt ut sunt tetrasemi mixta uero quae
 pedes aliquando innumeros resoluuntur ut in hoc sermone num
 accipere debemus. At uero eorum qui compositi esse dicuntur. alii copulas
 alii uero per periodum colligantur. & enim si tria id est copula duorum
 pedum in unum est a scripta connexio quindissimilis sibi positae esse uide
 antur. periodus sane est pedum compositio plurimorum quique dissimiles
 sibi pares sociantur. Dissimilitudinum sane differentiae ceferunt. per
 magnitudinem per genus per oppositionem. Per magnitudinem cum ex
 disemo uel tetrasemo componitur numerus. per genus cum diplasiu
 autem molium similiungimus uel quod ex pluribus aequaliter copulatur.
 per oppositionem id est per antitethin cum aut primus disemas ponimus aut
 insequentibus longe potioribus aut tetrasemis disemis insequentibus
 aplicamus. uerum eae notum conueni & unum & iam pedem posse sufficere
 ad complendam periodon sic solus ceteris inaequalis insertur. sed eorum
 quae in pedem recidunt. dactylicum genus primum est in quo genere
 pedes in compositi uocabuntur qui numerus sunt quinque id est tipo ke a
 εϕ ματικο υε αναιετο υε. spondaus simplex & spondaus maior ac pro
 celeumaticus quid est & positionem breuem retinet. utetur autem huc idem
 tetrasemo frequentius. Namque & disemus huius id est quid duobus tempo
 ribus implatur. proceleumaticus quidem sed breuior nominatur. ille uero
 maior est qui ex quattuor breuibuseffingitur ad uero breuior. id est dise
 mus si necesse uocatur. qui ab ipsa assiduitas & frequentia conprehenden
 tisse inuicem syllabae. nec magnitudinem aliquam nec modum diuisae
 potestatis sciendae. Ideoque eorum oportet deca ne ad siduitas breuis syl
 labae carmen ipsum quodcumque dignitate aliquaproferri oportet. inci
 dat. in mixtione uero aliorum pedum qui longiores ponuntur de
 center aptantur ut illorum prolixam moram interueniente sua cele
 ritate compensat. Quare proceleumaticus qui ad numeros aptatur qua
 drisemo exordium debet accipere anapestus qui uocatur accipit elati
 onem pedes unius temporis. positionem ueram duorum temporum
 facit. Monochron quippe dicitur tempus & iam longa ponitur quae
 longa duotempora recipere consueuit. uel cum tria tempora simul
 breuia conlocantur. uel cum sunt quattuor numero quae omnia ad com
 parationem longae syllabae & computantur. Igitur maior anapestus elati
 onem quidem suscipit quae monochrono non esse dicatur positione
 dicron habere aequalis ibi positio oportet elationis geminum tempus
 accipere. tamen ut uero quae in sequenti tempore par prior esse
 uideatur. Quare anapestus a pomitionos dactylicus a nobis esse dici
 tur. At uero anapestus qui appellasonos nominatur ex duabus

monstrat quae in uelq. temporibus in positione fuerit

relatione sunt ex una quae in positione sit conposita
 spondeus erit quae ex producta tamen si quantes si iungantur
 or uero dicitur qui quaternariam non solum elationem sed posi-
 tionem etiam uidetur admittere. per copulam uero duplices uero acci-
 dunt numeri. quoniam alter ex maiore procedit constabit ex spondeo
 simplici uel proceleumatico quam disemum esse non dubium. qui
 uero ex minore est contrarium faciat atque huiusmodi in dactilico
 genere ponentur. rhytmi in compositi ac positi qui septem numero
 omnes erunt. Dactylus igitur est dicitur qui ordinem syllabarum
 consimilem dicto hominis informat. Anapestus uero qui per ordi-
 redat sursum pirricus uero id est proceleumaticus quia hic ad siduum
 uel incertamine uel in ludo quodam puerili spondeus quae plerumque
 in feruntionibus sane propter numerorum inaequalem sonum habe-
 enim duas longas duasque correptas quo pedum carmine multas per-
 praehensis sunt adactilicis satis nunciambicam memoremus in quo
 generum numeri in compositi erant quattuor compositi per copulam
 duo autem uero per periodum sunt duodecim. qui igitur in compositi
 erent isti sunt iambus sex dimidi elatione & praepositione quae gemi-
 na est. Troceus sex duplici positione & elatione quae breuis est or cuius
 uero per quae extra semel elatione id est arsi & optasemi positione
 constat. ita ut duodecim tempora hic per praecipisse uideatur atque
 habet propinquitatem aliquam cum iambico pede quattuor enim
 primis temporibus ad iambum consonare reliqua octo temporibus ad-
 iunctis. de hinc troceus qui semariticus dicitur id est quae contrario
 octo primis positionibus constat reliquis in elationem quattuor bre-
 uitas arctetur compositi sane sunt qui per copulas colliguntur. sunt
 autem hibaccus qui ex troceo deducit auspiciam fine autem iambici
 terminatur. qui uero bacchus est ad iambo principia sortitur atque
 a contrario his quos diximus pedibus aptabitur. per periodum uero
 est quod uelut per se certam uiam prouenit in hoc genere cum sint
 duodecim numero quattuor quidem per singulas periodos accipere
 docetur unum iambum ac tres troceos ac de hisdem quattuor.
 Primum quidem quod iambum habere monstratur troceus iambo
 dominatur. qui uero rhytmus secundum iambum recipi & ab octo
 troceo uocabitur. qui uero iambum tertium recipit bacchus a troceo
 poterit nominari. ille uero qui quartum admittit & iambum ap-
 pellatur epirritus iambus eorum uero qui ex uno troceo sit. & iambus
 a troceo appellatur haec dotis secundus iambus ab octo dicitur aut
 certe bacchus medius poterit nominari. qui uero tertium recipit
 bacchus ab iambo nominatur. qui uero quartum recipit troceum

troceus appellatur octo uero quattuor de his quibus
 primus per periodum illi esse dicuntur quibus troceus
 per pirricium seruant atque ille primus trocaicus recipit duplex
 bacchus a troceo esse dicitur qui uero secundus iambus habebit duplex
 bacchus a iambo nominatur cum autem trocei medi conlocantur tro
 ceus in eis iure dicitur cum autem in medio iambi medius iambus uoca
 tur omnes uel qui in compositi per prosodum uel qui per copulam colligan
 tur ritmi & sint decem & octo numerati sunt sed iambus dicitur esse ab eo
 quod iambi in graece de tra epe dixerunt & hoc carmine quibusque
 tres detrahebant item hoc nomen est ab eo quod ueneno maledicti
 ut luores infundat Troceus uero ab eo dicitur quod celerem reuersio
 ne faciat ueluti rota orcius propter honestatem positionis est nomina
 tus semantur sane quia cum sit tardior tempore significationem ip
 sam productae & remanentis cessationis effingit bacchi uero sunt dicti
 quod bacchis maxime sonos congruunt hisque bacchus lidus est qui illis
 carminibus aptatur in eo uero genere quod poeonicum nominatur
 in compositi ritmi esse dicuntur quorum alius peon $\Delta\Upsilon\Lambda\Gamma\Upsilon\text{OC}$ appel
 latur ex longa positione & longa elatione ad duplici positione pro
 ducta & arsi longiore iunguntur poeonicis generis numeri quos in
 compositos esse praediximus neque uero per conuincionem hoc est
 singigian neque periodum in isto genere ritmus accedit inde
 $\Delta\Upsilon\Lambda\Gamma\Upsilon\text{OC}$ quidem dicitur esse id est quasi duplicia membra discernat
 ETI BATOYC autem quia membrum ueluti utens quattuor & duabus
 diuersitatibus copulatur uerum haec genera cum permixta fuerint
 species numerorum prima species ferunt istae quaedociminenomi
 nantur ex quibus prius quod fuerit a lege componitur ut sit ex iambo
 & poeone qui $\Delta\Upsilon\Gamma\text{OYC}$ uocatur $\Delta\Upsilon\Lambda\Gamma\text{OYC}$ posteriores graeci cum
 nominarunt secunda est species quae ex iambo dactilico & poeone con
 stare monstratur quia autem deducti numeri nominantur prop
 ter ad siduum & compositum sonum appellari uidentur sunt autem
 numeri qui & prosodici uocantur quorum alii per ternos pedes
 fiunt pirritio iambo & traceo alii uero quattuor utriusque pedi
 bus iambus primus aptatur alii uero ex duabus sinzigus id est copulis
 bacchio & ionico a pomizonos constare consuerunt sunt sane qui
 & iam rationabiles esse dicuntur quos a logos uocamus quos & iam corios
 appellare consueuimus sunt autem numero duo quorum alter diambi
 figuram respicit & constat ex elatione quae longa est & duabus positio
 nibus & nomen quidem est ad dactilicum similis partibus uero ad nume
 rum ionicum iungitur & iam uicinum alius est uero numerus est
 qui troceides nominatur id est qui figuram quandam speciemque

uidetur exalationibus geminis & longapostis
 contrarium prioris effectus: sunt autem mixti generis qui
 dactylicus pariambus dactylus in bacchio incidens his qui ueniat ex
 troceo dactylus per bacchium qui ex iambo manebit: dactylicus per co
 rium qui ex iambi similitudine ex ordium mutuetur: Dactylus per co
 rium qui ex similitudine trocei uidetur expressus & creticus quidem
 consonans ex troceo positione & ditione numeri componendi & omnium figu
 rarum plena perceptio diuiditur: haec in eas quas & melopoeia partes
 quae sunt istae eni & eticic: id est perceptio per quam scimus quo
 dum numerum utendum sit: cresic id est usus per quem positiones
 autelationes decenter aptamus: mixis id est permixtio per quam oport
 tunum fuerit ex arte mescemus: tropi uero ut in melopoeia & in rymo
 poeia tres sunt: si statim ad dicimus & in armonice eos superius memora
 ui numero autem mare esse melos feminam nouerimus: & enim melos
 matees est quae sine propria figura censetur: rymus autem opere
 quoddam uirilis actus tam formam sonis quam uarios praestat affec
 tusque cum armonia intentis tam diuis quam eroum populus angusta
 quadam suauitate percurrere & ad cantus carminumque dulcedines
 decenter regressa continuit: Tuncque ioue adsurgente diuisque
 praecambiculis cymes in modulata in thalamum quoque uirginis
 magno cunctorum uoluptate peruenit.

HABES SANILE MARCIANAE FABULAM ^{et simile}
 MIS CILLO LUSIT QUE M LUCERNIS FLAMINE
 SATOR AP ELAS GOS DUM DOCERE NITITUR
 ARTES CA GRISUIS ^{ut} AMICAS ATTICIS
 SIC IN NOUENA DECIDIT UO LUMINA
 HAEC QUI PPE LOQUAX DOCTA IN DOCTIS AD GERANS
 FANDI STACENDA FARCINAT IN MISCUIT
 MUSAS DEO QUE DISCIPLINAS CICLIDAS
 CARRIRE AGRESTI CURA FINXIT PLACMATAE
 HAC IPSA NAUQ ^{ut} RUOTA CONSCIENTIA
 TURGENS QUE FELLEA CUILEMULTA CLAMITAE
 PRODIRE DOCTIS AD PROBANDA CULTIBUS
 POSSEMQUE COMISUTQUE EMARTIS CURIA
 FELICIS IN QUID SED CA PELLE FLAMINE •
 INDOCTA RAUIDUM QUEMUIDERE SAECULA
 LURCIS CANINOS BLATERATUS PENDERE
 PRO CONSOLARI UERO DANTEM CULMINI
 IPSO QUE DUDUM BOBINATORE FLASCULO
 DECERTUM FULQUE MIAM CANESCENTI ROTA

ANNUMURSELISSEQUEMVIDIT

PARUOBSIDEMUIXQUERESPERSUMLUCRO

NICTANTECURASOMNULENTUMLUCIBUS

ADHOCCEATAPECASEUMGURGITEM

DECENTEQUANDOPOSSEHAURIREPOCULO

TES TEMERGO NOSTRUMQUEVETERNUMPRODIDIT

UTAEVUGISNATEIGNOSCELECTITANS

ARTIANIMINNELFELICIS CAPELLINE

AFRICARTHAGIMENSIS DEARMONIA

LIBER VIII EXPLICIT

FESTVS AVIENVS